

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
161. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétfő
1932. évi július 18

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységekben, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutaltatón vagy fizethető nyugta ellenében a lap utol ó oldalán felsorolt pénzbeszédő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12,174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Pokolgép robbant egy lelkes lakásán

Már gyermekáldozatai is vannak az elfajult választási háborúnak
Most már teljesen nyíltan dühöng a választási terror

Bukarest, július 16.

Szombaton délnél, — így rendeli ezt a választói törvény, — meg kell szünnie minden nyilvános választási propagandának. A pénzügyi nap tehát a propaganda versenyfutás finiszét hozta magával. Szomorú finisz volt. Pokolgép robbanása szolgáltatta hozzá a részletes kísérőjelentést.

A pokolgép eddig nem igen szerepelt a romániai politikai harcokban. A mostani választási propaganda véres közelharcaiban is nyilvánvalóan a furkósbot szerepelt. Az előke-
őbb ellenfelek revolvereket használtak. A furkósbot és a revolver egyaránt megkövetelte a maga áldozatait. Már annyi halott volt eddig is, hogy a sajtó megszünt számone-
rtani őket. Csak jönnek a jelentések, hogy itt is meghalt egy ember, ott is kisenvedett az az áldozat, akit a legutóbbi választási né-
zeteltérésben súlyosan megsebesítettek.

Az eddigi áldozatok azonban felnőtt em-
berek voltak, megvadult kortések, akik ma-
guk keresték a furkósbotos választási harcot
és maguk is revolvert rántottak, amikor tett-
legességre került a sor.

A most, pénteken robbant pokolgép esete sokkal több, megrendítőbb ezekbenél.

Itt nem felnőtt emberek az áldozatok, ve-
szekedő és verekedő kortések, hanem ártatlan
gyermek és egy cselédleány.

Olyanok, akiknek még fogalmuk sincs a
nagyok hatalmas játékáról.

AZ ÖRDÖGI „VÁLASZTÁSI
AJÁNDÉK...”

Az egyik regáti község paplakásán robbant
a pokolgép. A községet Bratila-nak hívják.
Meg kell jegyezni jól a nevet, mert bizonyára
sokan lesz még szó róla.

A kora reggeli órákban történt. Maghirescu
lelkész lakásába ismeretlen ember állított be.
Néhéz csomagot hozott. A lelkész és csa-
ládja még az ágyban volt. A csomagot a gya-
nulian cseléd vette át. De gyanúsan volt a
papi család is. Maghirescu lelkész lelkes nem-
zeti parasztpárti ember, aki a választási har-
cokban tevékeny részt vett. Azt gondolta,
hogy valamelyik lelkes tisztelője lepte meg
az ajándékkal.

Felesége kíváncsiabb volt, mint ő. Amikor a
cseléd a csomagot bevitte a hálószobába, az
asszony ugrott fel, hogy kibontsa. Köréje
gyűlt a két kis gyermek is és a cseléd aki
segíteni akart asszonyának a nehéz csomag
kibontásában. A lelkész maga az ágyban he-
verve várta az eredményt.

Az „eredmény” borzalmas volt. Alig kezdte
a papné bontogatni a csomag burkolatát, ir-
tózatos dörög hallatszott.

A „választási ajándék” felrobbant. A pap-
né, a két gyermek és a cseléd hangtalanul
vágódta el a földre. Mind a négyen súlyos
sérüléseket szenvedtek, egyedül a pap ma-
radt sértetlen, akinek a pokoli ajándékot
szánták.

A robbanás következtében keletkezett lég-
nyomás kiverte a lakás összes ablakait és a
falakat is súlyosan megrongálta.

Az előrehaladó ijedt falusiak a papot félőrült
állapotban, az áldozatokat pedig vértócsá-
ban találták.

Az egyik gyermek rögtön meghalt, a másik
néhány órai borzalmas szenvedés után.

vedett ki. Életveszélyes sérüléseket szenvedett
a papné és a cselédleány is

LIBERALIS KORTESEK VOLTAK
A MERÉNYLŐK

A lelkes és felháborító merénylet híre
futótüzként járta be nemcsak a falut, hanem
az egész környéket. Az összes közelben fekvő
csendőrörsök lázas nyomozást kezdtek, ami-
nek rövidesen meg is volt az eredménye.

Sikerült nyomára akadni annak az isme-

Udvarhely megyében fokozódik a csendőrterror

Vajda kormánya, úgy látszik, követni ki-
vánja a dicstelenül kimúlt Jorga-kormány
példáját. Az egész Székelyföldön eluralkodó
választási terror Udvarhely megyében, ahol a
Magyar Párt elnöke vezeti be a magyarság
választói listáját, a tetőfokra hágott. Minden
községet csendőrök őriznek és a Magyar Párt
jelöltjei minden község bejáratánál szemben
találják magukat a csendőrkordonnal.

Bethlen György már napokkal ezelőtt til-
takozó táviratot küldött Vajda miniszterel-
nökhöz, de választ nem kapott. A csendőrök
pedig a prefektus rendeletére való hivatko-
zással, megakadályoznak minden népgyűlést,
propagandabeszédet.

Laár Ferenc magyarpárti képviselőt, aki
az Erdővidéket járja, községről-községre ki-

retlennek, aki a pokolgépet a pap lakására
vitte, ennek a vallomása alapján azután le-
tartóztatták Grigore Lázár volt jegyzőt, és
Sande Dumitru volt csendőrt.

A letartóztatottak mind a ketten liberális
kortések. Egyelőre még tagadnak, de az
ügyészség megállapításai szerint súlyos bizo-
nyítékok vannak máris annak a bizonyításá-
ra, hogy ez a két elvakult ember politikai
bosszúból eszelte ki és hajtotta végre a bor-
zalmas merényletet.

sérük a csendőrök. Beszélnie sehol sem szabad,
sőt már az is megtörtént, hogy a csendőrör-
mester utánament a magánlakásukba is, hogy
lehetetlenné tegyen minden beszélgetést. El-
vették tőle a választási plakátokat.

A hatóságok kétszínű magatartására jellem-
ző, hogy a prefektus egyetlen esetben sem
adott ki a Magyar Pártnak írásos gyűléstár-
tási engedélyt.

— Mi szükség van erre, — kérdezte, — hi-
szen a választási népgyűlések tartását tör-
vény teszi szabaddá. Nem kell ehhez enge-
délyt kérni.

A csendőrök azonban mindenütt a prefek-
tus írásos engedélyt követelik, ami természe-
tesen nincs, hiszen a prefektus szerint nincs
szükség semmiféle engedélyre.

A Magyar Párt választott Boila Zakariásnak

Jelentettük, hogy Boila Zakariás, a kor-
mánypárt csikmegyei listavezetője a legutóbbi
választási plakátján nyílt levelet intézett a
Magyar Párthoz, amelyet azzal vádolt meg,
hogy a legutóbbi választásokon a kormány
bérenceivel egyetértésben felosztották a csik-
megyei kommunista szavazatokat egymás kö-
zött. A nyílt levélben bizonyítást ígért Boila,
azzal a kikötéssel, hogy amennyiben bizonyí-
tékaik helytállóak lesznek, Sulyok István és
Gyárfás Elemér örökre vonuljanak vissza a
politikától, mert ő is vállalja azt, hogy ku-
darca esetén visszavonul. A válasza 24 óra
terminust adott a vakmerő kormánypárti je-
löltnél.

A csikmegyei Magyar Párt az egyik helyi
lapban választott Boila Zakariásnak. Farsangi
tréfának minősíti a dolgot, amit már csak
azért sem vehet komolyan, mert a legutóbbi
választásokon a Magyar Párt bizalmi férfai
szinte valamennyien letartóztatásban voltak,
a szavazást sem őrizhették ellen, nemhogy
azok összeszámolásánál részt vehettek volna.
Nem lophattak szavazatokat, mert ott sem
voltak, ahol lopni lehetett volna, eltekintve
attól, hogy a többi román ellenzéki pártok
bizalmi férfai jelen voltak a szavazatok ösz-
szes számolásánál. Ha tehát valóban történtek
ott szavazatlopások, úgy csak ezek osztozkod-
hattak meg rajtuk.

Boila humoros vádaskodása nem is annyira
a magyarság körében keltett megbotrántko-
zást, mert hiszen komolytalansága minden vi-
tán felül áll, hanem a román bírói karban.

Elvégre mégis csak arról van szó, hogy a kor-
mány egyik jelöltje falragaszokon hirdette
ki Csikban, hogy a választásokat levezető ro-
mán bírák tudtával, beleegyezésével és támo-
gatásával urnafosztogatások történtek.

HUNYADMEGYE

Hunyadmegyében a magyarpárti képviselő-
jelöltek igen biztató előjelekként fejezték be
választási körútjukat. Legnevezetesebb népgyű-
lésiük Szászvároson volt, ahol Meskó Mik-
lós és Veress Béla jelöltek tartottak igen
nagyhatású programbeszédet. Különösen
Meskó Miklós aratott nagy sikert azzal, hogy
tetemre hívta az erdélyi magyarság legylí-
kolt kisebbségi jogaihoz azt a nemzeti pa-
rasztpártot, amely Gyulafehérvárt megren-
dezte és a gyulafehérvári határozatokra fo-
gadalmat tett.

Megállapítható, hogy a Magyar Párt jelölt-
jeit még a más nemzetiségűek is, igen nagy
megbecsüléssel várták és fogadták, sőt a ma-
gyarság népgyűlésein is tömegesen jelentek
meg románok és németek.

MANIU HERKULESFERDŐN
FRANCIÁKKAL TÁRGYALT

Maniu Gyula pénteken este Herkulesfürdő-
re való utaztában egy órát töltött a lugosi
állomáson, ahol Lupu Sándor polgármester
társaságában megvacsorázott.

Étkezés közben Maniu igen részletes jelen-
tést kért a polgármestertől a választási han-
gulatról és az egyes pártok esélyeiről.

A volt pártelnököt Herkulesfürdőn, Lugo-

jeanu várta, két külföldi ur társaságában, a
kikkel később Maniu hosszasan „avácskozott”.
Kiszivárgott hírek szerint a külföldiek fran-
ciák voltak, hihetőleg pénzemberek. Közeleb-
bit nem sikerült megtudni, mert úgy Maniu,
mint Lugojeanu elzárkóztak minden felvilá-
gosítás elől.

„Tiszta” választás Temes megyében

Temesváron, a Bánság fővárosában a
választási harc szenvedélyei a nagy kö-
zöny miatt csak a pártirodáknak és a
hirdetőoszlopokon tombolják ki magu-
kat. A plakátháború vértelen frontján
azonban mégis történt egy kis vihar, a
melyet Avram Nicolau, a Ferdinánd ká-
véház bérlelője kavart fel. Avram Nico-
lau, akinek már több hangos botránya
volt Temesváron.

elmaradhatatlan kutyakorbáccsal a
színház és a Ferdinánd-kávéház kör-
ben levő városi plakáthivatalba és
ottan Georgescu pénztáros halálát
fenyegette meg arra az esetre, ha a
színház és a Ferdinánd-kávéház kör-
nyékén kormánypárti plakátokat
mernek kiragasztani.

Avram Nicolau az izgalmas szcéna
után hazasietett a szállodában levő laká-
sára és bezárkózott. Georgescu pénztáros
feljelentése alapján a rendőrség megin-
ditotta az eljárást.

Temesvár és a közgazgatásilag hozzá-
jár tartozó területek lakossága 13 körzét-
ben szavaz. Temestorontól, és Krassó me-
gyében a kamarai választásokra 13, míg
a szenátusi választásokra Temesben 6,
Krassóban csak 3 párt veszi fel a küz-
delmet.

A hatósági terror olyan féktelen, hogy
a Magyar Párt ötelek és Mosnica közsé-
gekben véres atrocitásokkal számol. Ez-
zel kapcsolatban Páll György dr., a ma-
gyar párt bánsági tagozatának főtá-
kája felkereste Baran Coriolan dr. várme-
gyei prefektust, aki előtt a párt megbí-
zásából kijelentette, hogy amennyiben a
hatóságok megakadályozzák a tiszta vá-
lasztásokat, a Magyar Párt minden ere-
jével a liberálisokat fogja támogatni.

Erőszakosságok Biharban

NAGYVÁRAD

A bihari választási frontot is a legféktete-
lenebb terror jellemzi. A pártok egymás kö-
zötti elkeseredett harcában pénteken este vé-
res kortes-verekedés játszódott le Mezőtele-
gen. Mosoiu tábornok, az ó-liberális párt bi-
hari listavezetője, pénteken itt tartott pro-
grambeszédet s hívei tisztelőire bankettet
rendeztetett. A liberális banketten megjelent
Péter Demeter és Demian Stefan is, akik
mindketten a Jorga-párt kortesei. Vacsora
közben összeszólalkoztak Buzó Demeter li-
berális kortessel, aki a két Jorgista kortest
bicskával hasba szurta. Demian Stefan
még volt annyi ereje, hogy felkapjon egy sö-
rösüveget és azzal fejbe költötte Mosoiu tá-
bornok bicskás kortesét. A hatalmas ütéstől
Buzó Demeter is a másik két sebesült mellé
rogyott. A véres kortes-vacsora három áldo-
zatát beszállították a nagyváradi köz-
kórházba és az első segély nyújtása után egy so-
bába helyezték el. Amikor aztán a három el-
keseredett ellenfél magához tért az orvosok-
nak és ápolóknak kellett közbelépni, mert
újra akarták kezdeni politikai nézetük tetti-
leges elintézését.

A hatósági visszaélések és erőszakosságok
különösen a Magyar Pártot fenyegetik ve-
széllyel. Székelyhidon például Chis Cornél
szolgabíró elzáratta a községbe vezető utakat,
hogy a magyarpárti jelöltek propaganda ut-
ját megakadályozza. Ezek a felháborító erő-
szakosságok és visszaélések tiltakozásra kés-
ztették a Magyar Pártot, de a hatóságok, egé-
szen fel a belügyminiszterig, még csak nem
is választottak.

(Folytatása a harmadik oldalon)

Az ország hagyja magát

Irta: Tanódy Endre

Elernyedten és elterülve, félig alétan a lankasztó hőségben és a narkotizáló lármban, az ország hagyja megrehajtani magán a választási erőszakot.

Nem is választás van, csak választatás. A választó hallgat, a választandó ordít. Az ország szája merevre zárult, a serdülő demokrácia undorral fordul el a demokratikus főaktustól, a beteljesedéstől, amit a választás jelent. A nép kinyilvánítja akaratát! A nép beteljesíti vágyait és megválasztja képviselőit! Keresse meg valaki ennek a nyomát a most lejátszódó választáson és jelentkezzen, ha megtalálta.

A nép igazságról és szabadságról, munkáról és pénzről álmodik és mindekelőtt becsületről és törvényről. Ez neki a demokrácia, tiszta, karcsú és sugaras magas ifjú, a lelkeben örökké peregő filmhős, aki felé remegő ajakkal vágyik. És most bozontos és tisztátalan törpék erőszakolják magukat ezekre az ajkakra, és megcsufolják és beszennyezik a lelkeket és érzékeket látomásait.

Az erőszak nem a revolver és nem a csendő. Ezeket a választás nyereszkedő kéjencei egymás ellen vonultatják föl és nem a megerőszakolt tömegek ellen. Ez verseny és harc ő közöttük, hogy ki győzedelmeskedjék az erőszak közös hadjáratában az ország ellen.

Az erőszak a demagógiában van. Szögezzük le, hogy a demagógiához nem kell hordó, sem népképviselet, sem munkás-zubony, de még hazugság sem mindig. A tudatos visszaélés a tömegek egysíku agyrendszerével, szándékos kiirtása minden gondolatnak és minden józanságnak a köztudatból, ledegradálása a problémák szintjének, melyen akármelyik választó egyéni ítélőképessége alá: ez a demagógia. Ez vezet oda, hogy végül senki sem kérdi, mi az ami a pártokat egymástól elválasztja, miért kell erre a pártra szavazni és nem arra?

Az osztályharc alapján álló pártoktól és a kisebbségi pártoktól eltekintve, nincsen párt, amely valamit mondana és mondhatna, mint párt. A legelőkelőbb megbecsülése a választónak ott kezdődne, hogy ezt megmondanák neki. Hogy megmondanák őszintén, hogy a pártok csak személyi különbségeket jelentenek s semmi egyebet. Egyénenként ezt minden ember, sőt minden gyermek tudja, csak az óriás gyermek, a tömeg, az nem tudja. A demagógia kiirtja különös alkatu agyának tekervényeit és ezeket az üröket tölti meg a rágalmak, a fantasztikumok és hazugságok buborékaival.

Aki valamelyest eligazodik a román belpolitika mai térképén, az tudja, hogy kik között folyik és mire megy a halálos párbaj. De mert ennek a héroszi túsának egyik jelenése csak a választás, ez még nem volna ok arra, hogy abból kiküszöböljenek és kihagyjanak minden, aminek értelme van és ne átaljanak például arról beszélni, hogy jobb volt a liberális, meg jobb volt az előző nemzeti-párti kormány, mert akkor fizették a tisztviselőket és nyugdíjasokat. Van ennél megalázóbb demagógia? Feltételezik a választóról, hogy ő nem tudja, hogy milyen ütemben rombol a pálság, hogy Románia és sok vele egy sorba jutott állam fizetésképtelen, hogy ezt a hitelezők megbízottjai ismételt megállapítják és hogy nem pénz küldenek, hanem tanácsokat és utasításokat, parancsokat és követelik, hogy ezek az országok állítsák vissza fizetőképességüket, szüntessék meg minden kiadást és vessenek ki adót, egészen addig, míg a külföldnek követeleése biztosítva nincs. Itt tartunk és ennél a pontnál mernek arról beszélni, hogy egyik vagy másik párt kormánya fizethet, a másik nem. Emberfeletti erőfeszítéssel kieszköztél a választási kormány négy hétie való fizetést és nyugdíjat a francia ellenőrtől és négyheti fizetéssel akarta megvásárolni négy esztendőre a tisztviselők és nyugdíjasok szavazatait? Ez a demagógia, ez az erőszak, ez a visszaélés a koldussá tett és nyomorában még jobban megrávarodott tömegek tehetetlenségével!

De a megerőszakolt ország azzal választ, amire az erőszakra választani szokás. Nincs kortes és nincs jeltől, aki ne tapasztalná azt a lemérhetetlen ürt és távolságot, amely közéjük és a tömegek közé ékelődött. Soha, soha többé ezt át nem hidalják, soha többé ezen a távolságon át nem jár a szó és nem hallik át még a kortesüvöltés sem.

Az ország hagyja magát és szavaz. De lát és ért és tudja, hogy mi történik vele. Mert ugyanaz a különös tömegszem rővidlátó minden részleiben, egyben meszszelátó a nagy vonalakra és a nagy igazságokra. Nem tudja, hogyan és miképpen, de tudja, hogy ki van semmizve, hogy a választáson ő csak passzív tárgya az erőszaknak, de szava nincs benne. Mint a paraszt, aki nem tudja sem kö-

vetni, sem leleplezni bevőjének számadási és mérlegelési fogásait, de azt tudja, hogy a végén kevesebbet kap, mint ami neki jár.

És a tömegnek elég ezt tudnia ahhoz, hogy kiessék azok kezéből, akiknek foglalkozása és keresete, hogy a kezükben tartásák.

Honnan tudnák ők azt, hogy most — mint Németországban — két áramlatnak kellene küzdenie egymással, az egyiknek azzal a riadóval, hogy nem fizetünk tovább senkinek, míg magunk meg nem élünk, a másiknak a bölcs egyezkedés jeiszavával, hogy meg kell értelnünk magunkat a külföldi hitelezőkkel. Csak úgy példának mondjuk ezt, mert hiszen ez a legközelebbi és legsorsdöntőbb probléma. Ebben az ellentétben foglaltatnak az elhatározás, hogy meddig nyomorgunk még, ok- és céltalanul, mikor mi legjobban tudjuk, hogy legfőbb még egy lejáratig vihetjük el és mi tudjuk, hogy a hitelező is jobban jár, ha előbb lelegzetet veszünk és azután valamelyes megoldás után nézünk közös igyekezettel, mint ha kifizetünk még néhány száz milliót és azután elterülünk. Hogy ezt kellene egy ilyen választáskor egyik vita-

pontnak a közvélemény elé vinni, azt a választók nem tudják, de azt érzik és sejtik, hogy ehelyett a tiszta semmi az, ami fölött leszavaztatják őket, hogy szédítő demagógiával viszik őket az önkivületbe, erőszakolják el a szavazataikat és sporttá szüszkítik a demokrácia főszertartását, a választást.

Érthetően fölül a kérdés, ki marad egy ilyen választás után demokrata a megválasztott képviselőknél? Bizonyos, hogy egy időre, míg az emlékek el nem homályosulnak, egy ilyen választás után a demokrácia elveszti összes híveit. Lehet bölcselkedéssel vigasztalódni, hogy előbb a demokrácia is megfutja a maga fejlődési útját és hogy most elég szép, ha odáig jutottunk, hogy legalább ezt az erőszakot kell elkövetni az országon és még sem lehet egyszerűen diktatórikus, vagy fasiszta alapon rendelkezni az országban, gátló és kényelmetlen demokratikus formások nélkül.

De ezzel az üres vigasszal nem jutunk túl a valóságon, hogy az ilyen választás rombolás és destrukció és a lehengerelt közvélemény bosszút liheg az erőszak megalázásáért, hogy inkább hallgat akárkire, mint akik kisemmizték és megszé-

gyenítették. Nem tűzés és nem elirodalmasítása a politika gyakorlati kérdéseinek, de szent igaz, hogy néhány mánykust leszámítva, elsősorban az értelmiségi osztály szégyenkezve megy szarazni megalázva, hogy vele és rajta játszik ez a jütköt. És választás után megmaradnak ezek az érzések, megmarad a szél, szakadás két táborra, a választók és választottak táborára.

Mert tulajdonképpen ebből a két pártból áll igazán az ország. Választókból és választottakból. De a választók tovább tartják meg állásaikat és visszaemlékezve az egyszeri erőszakra, megtorolják azt egy állandó, épolyan erőszakos ellenállással, állandó hitetlenséggel és bizalmatlansággal minden vezető és minden hatósággal szemben, amit aztán a destrukció állapotának neveznek és amin csak nyílt diktatúrával, vagy nyílt fasiszmussal lehet segíteni. Hogy ezek után mi következik, azt még nem próbálta ki a történelem, de mert minden magasabb rendű elme ellene van, azt kell hinni, hogy ezek veszedelmes utak.

Az ország hagyja magát. A kérdés csak az, hogy meddig?

Meg kell tárgyalni a kényes kérdéseket

Apponyi érdekes javaslata a leszerelési konferencián

Genf, július 16.

A leszerelési konferencia albizottságának pénteki ülésén Apponyi Albert gróf azt az indítványt tette, hogy a nemzetközi életben felmerülő ellentétek megvitásában a legmesszebbmenő kölcsönös türelmestől tartás szem előtt, mert ez a megértés és közeledés legelőkelőbb feltétele. Az indítványt a román delegáció élesen ellenezte, azzal az indoklással, hogy az indítvány elfogadása buzdítás volna végnélküli politikai vitákra.

Apponyi újabb felszólalásában leszögezte, hogy erre igenis nagy szükség van, mert sen-

ki sem tagadhatja, hogy

vannak megvitandó kérdések, amelyeket jobb nyíltan és barátságos szellemben tárgyalni, mint struccpolitikával elhallgatni az ellentéteket, a bajokat palástolni.

Ez csak a jóllakott elutazó politikájának szellemével fér össze.

A román delegátus Apponyi újabb felszólalására is kérte az indítvány elutasítását, de amikor látta, hogy Amerika, Franciaország, Lengyelország és Svájc is helyesel Apponyinak, maga is belenyugodott az indítvány elfogadásába.

Csikmegyében naponta ötezer konverziós kérvényt iktatnak

Három járásbírósg minden tisztviselője iktat

Csikszere, július 16.

Csikmegye három járásbírósgának összes tisztviselői a konverziós-kérvények átvételével vannak elfoglalva. Érdekes, hogy ez a látvány csak most a napokban indult meg, azelőtt csak szórványosan érkeztek konverzió iránti kérések.

Most aztán annál nagyobb a konverzió körüli láz.

Naponta közel ötezer kérvény érkezik, iktatni sem tudják őket, mindössze a beérkező dátumát bélyegzik rájuk. Az aktaszmók már egész hegyekké nőttek a járásbíró-

ságokon.

A járásbírósgai tisztviselők panasza szerint az iktatás annyira körülményes, hogy a tömegesen érkező kérvényeket talán egy év alatt sem tudják az előírásnak megfelelően iktatni.

Hát még a kérések letárgyalása és végleges elintézése!

A beérkező kérvények iktatása és lajstromozása után majd hozzávetőleges képet lehet nyerni a csikmegyei adósságokról. Ez a kép, a kérvények száma után ítélve, megdöbbentő lesz.

Mi áll az osztrák-magyar vámháború háttérében

Az osztrák delegáció új tárgyalást kér

Budapest, július 16.

A Magyarország és Ausztria között kitört vámháború következtében gróf Károlyi Gyula miniszterelnök ma délutánra gazdasági minisztertanácsot hívott össze, amelyen a beállott szerződés nélküli állapottal foglalkoznak. A minisztertanács előreláthatólag ki fogja mondani, hogy a szerződés nélküli állapot következtében fizetendő magasabb vámok a német és a francia árukra is vonatkoznak, miután ezek az államok a legtöbb kedvezmény alapján élvezték Magyarországon az alacsonyabb osztrák szerződéses vámokat.

Egvidejűleg a kormány utasította az illetékes határhatóságokat, hogy az Ausztriába utazóknál a valutakivitel intézkedések betartását fokozottan ellenőrizzék.

Erősen foglalkoztatja a vámháború a bécsi lapokat, amelyek közül a „Mittagszeitung” „Nincs többé élelmiszer

Magyarországból!” című vezércikkében rámutat arra, hogy a kereskedelmi tárgyalások súlypontjában az osztrák kormány csak a fáradozásai állottak, hogy Magyarországra rákényszerítse az osztrák faszállításokat és ezáltal jövedelmező faüzlethez intassák Stájerország, Alsóausztria és Tirol feudális és nagytőkés erdőbirtokosait. Egyszerre nem sikerült a terv — írja a „Mittagszeitung” — mert a famágnás urak nem tudtak a zsiros falatokban megegyezni.

Megszakadtak tehát a gazdasági kapcsolatok Magyarországgal, amelyekre pedig Ausztria éppúgy rá van szorulva, mint Magyarország.

Az osztrák kormány egyébként ma délután értesítést küldött a magyar kormányhoz, hogy el akarja kerülni a végzetes szakítást és ezért kedden delegációt indít utnak Budapestre a tárgyalások folytatására.

Harminc napra meghosszabbították Oanea logságát

Kolozsvár, július 16.

A Besztercenaszód-megyében felségsértés miatt letartóztatott és Kolozsvárra kísért Oanea liberális képviselőjelölt vizsgálati fogságát a vádtanács ma harminc napra meghosszabbította. A további vizsgálati fogság elrendelése Kolozsváron nagy konsternációt keltett.

Állandó mozgolódás Doornban

London, július 16.

Az angol főváros sajtójának értesülése szerint, amely a legpontosabban nyilvántart minden olyan eseményt, amely Vilmos excsászár és a Hohenzollern-ház tagjaival van összefüggésben, a német extrónörökös pénteken délelőtt, Oszkár herceg pedig pénteken délután megérkezett Doornba.

Az extrónörökös vasárnapig, Oszkár herceg hosszabb ideig marad a doorni remeténél. Innen mindketten Németországba térnek vissza. Az angol lapok kommentárjai szerint a két családtag doorni látogatása a német restaurációs tervekkel van összefüggésben.

Kolozsváron a választóknak csak 30 százaléka szavaz

Kolozsvár, július 16.

Kolozsváron is nagyon lanya az érdeklődés a választások iránt. A választóknak mindössze harminc százaléka váltotta ki igazolványát.

Annál jobban buzgólkodik a rendőrség, amely tegnap letartóztatta Tólas György és Goldmann József munkásokat, mert a szociáldemokrata párt jelvényét pingálták rá a falakra.

A letartóztatott kommunisták közül tegnap négyet, Róth Gergelyt, Steinberg Gézát és Emmerling Sándort a klinikára szállították — úgy összeverték őket kihallgatásuk során.

Emelkedik a buzaár, keresik a tengerit

Bukarest, július 16.

A gyenge buza-termés miatt a bukaresti piacon az árak erősen emelkednek. Fővárosi malmok prompt szállításnál 76–78 kilós buzáért 35–36 ezer lej fizetnek. A buza ára egyébként az egész országban emelkedett.

Tengeriben a kereslet belföldön nagyon élénk, különösen Caracal—Craiova és Buzău—Uriceni vidékén, ahol vagonjáért 18.500–19.000 lej is fizetnek. Slepp-tengerire 20.500 lejes kereslet van, áruajánlat nélkül.

Az árpa a konstancai piac után orientálódik, ahol a már beérkezett árúért 23 ezer lej fizetnek. A livre árpáért augusztus—szeptemberi kötésenként 21 ezer lej. Slepp-árpa, fővárosi Duna-állomásokon 21.500–22.000 lej ér meg.

A zabpiac nagyon lanya, mert új árú nem vásárolnak. Konstanca 21 ezer lejes árat jelez.

Legelőször Romániában!

A Berlin-i, Wien-i és Budapest-i nagy sikerek után a

Brassói Forum Mozzó

1932. július 16-tól szombattól kezdve bemutatja

ÖTEN A JAZZBANDBÓL

Szereplők: HUSZAR PUFFY, JENNY HUGO, KARL STEPANEK, THEO SCHALL

Minden előadáson hallani lehet Lilly Steinmann 7 éves csodagyereket — Enescu mester a kis művész önkéntes fénys zenei jövőt jósolt

Legelőször Romániában!

100%-os német hangosfilmet.

Monopol: Film-Centrala, Timişoara

Madgearu felhívása

Madgearu, a nemzetiparasztpárt fővárosi és ilfovmegyei tagozatának elnöke, felhívást bocsátott ki a fővárosi és megyei választókhoz. Kéri hivat, hogy a választások napján tartózkodjanak minden provokáló magatartástól, abban az esetben pedig, ha őket éri provokáció, forduljanak a karhatalomhoz s onnan kérjenek elégtételt.

Védekezésből is csak a legrendkívülőbb esetben nyuljanak az erőszakhoz, a minthogy csak a végső esetben siessenek megtámadott társaik segítségére is. A kormánypártnak meg kell mutatnia, hogy ő el akart kerülni minden fölösleges izgalomkeltést és rendzavarást a választások napján.

Szombat déltől kezdve be kell zárni a korcsmákat

Bukarest, július 16.

A kormány elrendelte, hogy szombat déltől csukva legyenek az összes korcsmák, mert a mostani választási hangulatban igen nagy szükség van arra, hogy a választók józan állapotban vo-

muljanak fel a szavazásra. Calinescu Armand belügyi alminiszter szombaton délután öt órakor körtelefonálást rendez az összes vármegyei prefektusokhoz. Felkéri őket, hogy gondosan ügyeljenek a rendre és a választások tisztaságára, a választók akaratának szabad megnyilvánulására.

Az újságíróknak kijelentette Calinescu, hogy garantálja a hatóságok legbelsőbb magatartását a választások napján.

Reméli, hogy csendben és rendben telik el nap s kilengés nem lesz sehol annak ellenére, hogy túlságosan nagy karhatalmat rendelnek ki.

Este kilenc órakor Vajda miniszterelnök tart beszédet a bukaresti rádióban. Nyugalomra hívja fel a választókat. — Utána Mironescu pénzügyminiszter beszél arról, hogy miért jöttek Romániába a népszövegségi kiküldöttek. Ezt a hírt is bizvást sorolhatjuk a választási hírek közé.

Liberálisok-e, vagy cuzisták?

Ujabb jelentés szerint a bacsa megyei merénylet ügyében teljes erővel folyik a vizsgálat. Az eddigi eredmények szerint a merénylő csak Grigor Lazar volt csendőr lehet, akinek a lakásán egész láda robbanóanyagot találtak.

Magánjelentések arról beszélnek, hogy a merénylőket nem a liberálisok között kell keresni, hanem a cuzisták között. Cuzá hívei ugyanis a szomszéd faluban erősen befészkelődtek, Bratilaba azonban az emberies gondolkodásu lelkész miatt nem tudtak betörni.

Magyarpárti nagygyűlés Marosvásárhelyen

A Magyar Párt marosvásárhelyi tagozata pénteken este tartotta meg választási nagygyűlését az Apolló-mozi termében. Sebess Jenő elnöke alatt. Willer József képviselőjelölt beszámolt a Magyar Párt parlamenti szakosztályának munkásságáról, amely a Jorga-kormány idején mindössze a megfigyelői szerepre korlátozódott. Beszédében aztán foglalkozott a korrupcióval, a konverziós törvény hibáival, amelyekből az a legszembetűnőbb, hogy nem nyújt védelmet a városi lakosoknak. Végül leszögezte, hogy a mostani választások iránt igen nagy közöny mutatkozik.

Kuti Dénes földmives a falusi gazdák gazdaságáról biztosította a Magyar Párt vezetőit.

Ferenczy Zsigmond dr. a gazdasági válság megszüntetésére szükséges intézkedések ismertetése után nagy örömmel jelentette be, hogy a Magyar Párt és a Bernádi-csoport a választások lezajlása után valószínűleg békét köt és a diszidensek ismét visszatérnek a párt kötelékébe.

Végül György József dr. a falu és város összefogásának szükségességét hangsúlyozta.

A marosvásárhelyi munkások vezető embereit az utolsó napokban több ellenzéki párt kereste fel azzal az ajánlattal, hogy bizonyos előnyökért a blokk szavazói az ellenzéki listákat támogassák. A blokk vezetői azonban minden ajánlatot erősen visszautasítottak és elhatározták, hogy megsemmisítik szavazataikat a parlamenti választások alkalmával.

A mi jelünk:

a mi diadalunk!

BRASSÓ

A Gazdaszövetség cégére alatt anyagi okokból a magyarság ellen összeállott érdekes csoport Brassó megyében csupán Bácsfalú községben próbálkozott meg a magyar választók-nak a kormány listája mellé való csábításával. Ezt a falut alkalmasnak találta, mert ennek jegyzője és a vele a levét összeszűrő Kessler nevű lelkész, később, a választás-sok után majd a nyilvánossággal közlendő okokból, jónak találták a felkínálkozást, és így alkalmas médiumoknak bizonyultak a derék csángó falu belső békéjének feldulására. Az eredmények azonban beigazolták, hogy itt is rosszul számítottak, mert a falu valamennyi számottevő magyar gazdája a Magyar Párt zászlója alatt maradt, amit a tegnapi megtartott választói gyűlés fényesen igazolt. Tegnapi este tartotta meg ugyanis Bácsfaluban a Magyar Párt propaganda gyűlését. A jegyző megkísérelte a gyűlés megtartását megnehezíteni, mert megtiltotta, hogy a községi vendéglőben, ahová a prefektusi engedély szólt, gyűljenek össze a választók, de ezzel a manőverrel nem boldogult, mert egy derék csángó gazda azonnal felajánlotta az ő vilányvilágítással ellátott udvarát, ahol aztán összegyűlt a falu színe-java és impozáns gyűlés juttatta kifejezésre, hogy a renegátok

maszlaghintése Bácsfaluban is kudarcra vezetett, mert a falu becsületes népe rendíthetetlenül áll a Magyar Párt jelöltjei mellett. Kocsis János ny. igazgató üdvözölte a falu nevében a jelölteket, biztosítván őket arról, hogy a falu nem lesz hűtlen a becsületes magyar zászlóhoz. Kocsis Béla, Sipos András és Szabó Béni programbeszédeit nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadták a választók, kiknek nevében Kocsis János mondott köszönetet, ismételt hangzatosítva, hogy Bácsfalú magyarjai a becsület útjáról nem térnek le, hanem leszavaznak a magyarpárti listára.

Csernátfaluban is lelkes gyűlést tett a nép tanúságot arról, hogy szilárdan áll a Magyar Párt jelöltjei mellett. Itt Sükösd Zsigmond dr. ügyvéd köszöntötte a jelölteket. Az idő előrehaladott voltára való tekintettel csak Szabó Béni beszélt a jelöltek közül. Beszéde viharos lelkesedést váltott ki a hallgatóság-ból, melynek nevében Sükösd dr. ügyvéd és Kiss Béla lelkész tettek fogadalmat arra, hogy hűségesen támogatják a magyarság jelöltjeit.

A választás előtti órákban beérkezett jelentések egybehangzóan arról számolnak be, hogy az egész megyében lelkes a hangulat a magyarság körében, úgy, hogy a magyarpárti lista győzelme biztosnak tekinthető.

Statáriális rendszabályokat léptetnek életbe Németországban

Csak így lehet elhárítani a véres polgárháború kirobbanását

Berlin, július 16.

A Deutsche Allgemeine Zeitung értesülése szerint Hindenburg elnök és Papen kancellár a birodalmi belügyminisztérium előterjesztésére elhatározták, hogy a német politikai pártok véres belháborúját drasztikus eszközökkel akadályozzák meg. A lap értesülése szerint Hindenburg és Papen elfogadták a birodalmi belügyminisztériumnak azt a rendelet-tervezetét, amely szerint a német választások lezajlásáig Poroszország területére kiherdik az ostromállapotot, illetőleg olyan intézkedéseket tesznek, amelyek alkalmasak lesznek a választások sima és véron

Készülődés a varsói agrárkonferenciára

Amerika is kiküldi képviselőit a nagyfontosságú tanácskozásra

Varsó, július 17.

Hirt adtunk arról, hogy a lengyel kormány kezdeményezésére augusztusban ül össze Lengyelország, Magyarország, Románia, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Észtország és Litvánia új agrárkonferenciája, amelynek az lesz a rendeltetése, hogy a londoni világgazdasági konferenciára körvonalazza a dunai és balti agrár államok álláspontját. A konferenciát egyébként Zaleski lengyel külügyminiszter kezdeményezte, abban a reményben, hogy az európai agrárállamok széteső frontját meg tudja menteni.

A lengyel sajtó értesülése szerint a varsói agrárkonferencián megtárgyalják a preferenciális egyezményekkel összefüggő kérdéseket.

Itt említjük meg, washingtoni jelentések alapján, hogy a londoni világgazdasági konferenciára Amerika is hajlandó elküldeni 2 delegátust, de csak azzal a feltétellel, ha a konferencián szóba sem hozzák a háborús adósságok, a jóvátételek és a vámtarifák kérdését.

Izgalmas hajsz a lugosi bandita után,

aki elfogatása előtt agyonlőtt egy rendőrt

Lugos, július 16.

Stuber Mátyás volt lugosi borbélysegéd hónapok óta fosztogatott a városban és környékén s bár mindenki tudta, hogy ki az a vakmerő tettes, aki gyors egymásutánban tör be a legjobban bezárt lakásokba is, a rendőrség nem tudott a vakmerő betörő nyomára jutni. Most, aztán, hosszú hetek elkeseredett hajszája után, sikerült az igazságszolgáltatásnak utolérnie a facér borbélylegényt. A siker azonban áldozattal járt: egy bátor, kötelességteljesítő rendőr esett áldozatának a banditának, mielőtt az a jól megérdemelt bilincset a csuklóira kaphatta volna.

Bojtos György közrendőr szolgálaton kívül volt és a lakásán pihent akkor, amikor hirtelen, hogy a régóta keresett betörő a Temes partján tartózkodik. A fűzesben hűsül, többen felismerték. Bojtos nyomban felcsatlakozott a revolverét s maga mellé véve a szomszédban lakó Benariu Miklós rendőrtársát, elindult a megjelölt hely felé. A két rendőr kétfelől próbált Stuber közelébe férkőzni. A bandita a fűben ült. Csak alsóruha volt rajta, felső ruháit levetette. Revolvere azonban a kezéigében volt a fűben. Bojtos csak néhány lépéssnyire

A következő pillanatban már kezében volt Stuberától, amikor az felpillantott, volt a fegyver, amelyből hatszor egymásután tüzelt a szerencsétlen rendőrre.

Bojtos összesett, Stuber pedig vad futásnak eredt, mert észrevette, hogy a másik oldalról egy másik rendőr rohan futólépésben feléje. Benariu azonban már késített. A bandita egérutat nyert és hatalmas ugrásokkal távolodott. Benariu, utána lőtt, mire Stuber is visszatüzelte futásában. Ezek a golyók azonban már nem találtak.

A lövésekre összesereglett emberek egyrésze a súlyosan sebesült Bojtos rendőrt vette gondjaiba, a másik része pedig Benariu vezetésével üldözni kezdte a menekülő banditát. Közben alarmírozták a rendőrséget is, ahonnan egész készséggel sietett el abban az irányban, amerre Stuber menekült. Kétségbeesett hajszája kezdődött ezután, hogy az elkésredett rendőrök kézrekerítsék bájátársuk gyilkosát. Stuber látta, hogy körülkerítették, s ezért cselhez fordult. Egy kanyarnál visszafordult a parti fűzebe, majd átuszta a folyón a tulsó parton igyekezett eltűnni. A cselre azonban rájöttek s a rendőrök itt is rövidesen a nyomában voltak. Este nyolc órakor fel-

80°

PÖSTYÉN

fedezték a rejtékhelyét, de elfogni ez uttal sem sikerült Stuber. Keresztültört a rendőrgyűrűn s újra futni kezdett.

Ezutal azonban az egyik rendőr golyója eltalálta a jobb combját.

Sántítani kezdett, majd elesett. A következő pillanatban már egész csomó rendőr térdelt rajta s megakadályozta, hogy a bandita újra használhassa revolverét, amelyben még mindig két golyó volt.

Bojtos György már halott volt, amikor a gyilkosát sikerült kézrekeríteni. Három golyó furdott a testébe s ezek egyike a szívburokatot is súlyosan megsértette.

Herriot meg van elégedve

A francia végkielégítés 18 milliárd frank

Páris, július 16.

A francia szenátus pénteki ülésén Herriot miniszterelnök a pénzügyi javaslat tárgyalásánál ismét beszámolt a lausannei konferencián elért eredményről.

— Franciaország — mondotta — sikerrel védelmezte meg teljes politikai függetlenségét, bár érdekeit igyekezett a többi államok érdekeivel is összeegyeztetni. És bár az összes nagyhatalmak a német jóvátételi kötelezettségek azonnali és végleges megszüntetése mellett voltak, Franciaország mégis 18 milliárd franknyi végkielégítést verekedett ki magának. A szenátus Herriot beszámolóját nagy lelkesedéssel vette tudomásul és a pénzügyi javaslatokat megszavazta.

Redukálták Hoover fizetését, de ez a redukció kibírható

Washington, július 16.

Hoover hozzájárult ahhoz, hogy fizetését hetvenötezer dollárra csökkentse. Ezenkívül tizenkét miniszter beleegyezett járandóságának tizenötezer dollárra való leszállításába.

Agyonlőttek egy határszökevényt

Halmi, július 16.

Díoszeghy Tibor cseh állampolgár Halmiánál át akart szökni a határon, a granicsárok észrevették, hogy valaki át akar szökni és megállásra szólították fel Díoszeghyt nem állott meg, hanem futásnak indult, mire az egyik granicsár utána lőtt és eltalálta.

A szerencsétlen ember nyomban összeesett és eszméletét veszítette. Súlyos sérüléseivel szállították a szatmári kórházba, ahol, anélkül, hogy kihallgatták volna, meghalt.

A hatóságok meg akarják most állapítani, hogy miért akart Díoszeghy Romániából Csehszlovákiába szökni.

Az érettségi vizsgák országos eredménye

Bukarest, július 16.

A közoktatásiügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint az idei érettségi vizsgák eredményei kielégítő, sőt szép sikerrel jártak.

Az országban összesen 70 bizottság vizsgáztatott. Vizsgára jelentkezett 8508 tanuló és sikerrel vizsgázott ezek közül 6531, tehát az összes tanulók 75 százaléka.

A baccalaureatusi törvény bevezetése óta ez az első elfogadható eredmény.

Modern Mozgó BRASSÓ Tel. 518.

Ma szombaton és holnap vasárnap kerül bemutatásra a legszebb német operette

Őfelsége szórakozik

A főszerepben Georg Alexander, Hans Junkermann, Lien Meyers, Trude Berliner, Halmay Tibor és „Miss Magyarország 1931” Tasnady Mária. Magyar feliratok!

VASÁRNAP délelőtt 11-1-ig MATINÉ

„A SZERELEM FOGLYA”

Helyárak 10-15 lei.

Már az összes pártok beletörődnek a népszövetségi bizottság ellenőrzésébe

Megmarad a lej árfolyama, de szaporítani fogják a bankjegyállományt
Avenol visszautazott Genfbe

Bukarest, július 16.

Avenol népszövetségi vezértitkár, miután a hivatalos kormányférfiakkal letergaltta a szükséges tárgyalnivalókat, kiküldetése fináléjaként

péigilátogatta az összes pártvezéreket, hogy meghallgassa véleményüket a tervbevetett népszövetségi pénzügyi beavatkozást illetően.

Avenol és kísérete valószínűleg még ma visszautazik Genfbe, hogy ott jelentését tegye.

Bár a népszövetségi vezértitkár bukaresti tárgyalásai kizárólag informatív jellegűek voltak, feszült érdeklődéssel tekintenek politikai és gazdasági körök Avenol jelentése elé.

A kormányhoz közelálló körök szerint a Népszövetség vezértitkára jó impressziókkal távozik Bukarestből.

Ez azért fontos, mert kétségtelen, hogy a genfi pénzügyi bizottság ezt a jelentést a pénzügyi adatokon kívül — határozata meghozatalánál figyelembe veszi.

MINDEN PART AKARJA...

Mint hírlík, Avenolra különösen az tett kitünő hatást, hogy

kievétel nélkül az összes politikai pártok vezetői magukéba tették azt a tervet, hogy a Népszövetség egy technikai szakértőbizottságot küldjön ki

a román államháztartás felülvizsgálására és a szanálás módjait kidolgozására. Az ellenzéki politikai vezetők ilyen értelmű egyöntetű állásfoglalása azt bizonyítja, hogy már azok sem tekintik mumusnak a népszövetségi beavatkozást, akik a népszövetségi ellenőrzéstől a nemzeti presztízszt féltették.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága előreláthatólag augusztus első napjaiban jön Bukarestbe és jelentését a pénzügyi bizottság szeptemberi üléséhez fogja beterjeszteni.

A KORMÁNYPART LEGSZÜKEBB VEZETŐSÉGE IS

A kormánypártban máris felsírként könyvelik el, hogy Avenol jó impressziókkal távozik. Egyelőre persze senkinek még fogalma sincs arról, hogy milyen formában várható a népszövetségi pénzügyi szanálás, bár bizonyos jelekből következtetni lehet arra, hogy a szanálás nem történhetik csak egy beruházási, vagy a belöldi adósságok kifizetésére szolgáló kölcsön formájában, hanem csakis olyan módon, hogy

a mostani és az impériumátmozás óta tartó pénzzsúke megszűnjön.

Ez magyarázza meg azt is, hogy a nemzeti-parasztpárt vezetői közül még a nagyjuk is a bankjegyszaporítás tetszetős és nagyon is aktuális programjával agitáltak a választópolgárok körében. Madgearu, aki eddig hallani sem akart egy olyan pénzügyi beavatkozásról, amely a stabilizációs-szerződést érintené, Kisenevben nyíltan kijelentette, hogy

most már nélkülözhetetlen a bankjegyszaporítás, a pénzforgalmat a normális szükségletnek megfelelően kell emelni.

Ugyanigy nyilatkozott júnián is Tárgyalásban. Mind a kettő a legszűkebb

pártvezetőségnek a tagjai, sőt az új kormány várható miniszterei is.

Különböző kormánypártban mondják is: „Mi csináltuk a stabilizációt, mi fogjuk megcsinálni a bankjegyszaporítást is.” Ehez a programhoz az ellenzékiek is tapsolnak, bár ezek között vannak, akik nem annyira a fedeztetel bíró bankjegymelésnek, mint inkább a devalvált inflációnak volnának a hívei, hogy

Bizománys vagy nem bizománys?

Blössz Károly divat-kereskedő és az Ageco

Érdekes kereskedelmi vonatkozású bünper a csikszeredai törvényszék előtt

Csikszereda, július 16.

A csikszeredai törvényszék olyan bünügyet tárgyal és hozott benne felmentő ítéletet, amely kereskedelmi vonatkozásainál fogva szélesebb érdeklődésre tarthat számot.

Blössz Károly csikszeredai divatárkereskedőt sikkasztással és lopással vádolta meg a brassói Ageco textilcég. A bünvádi feljelentés szerint az Ageco 1930-ban elhatározta, hogy Csikszeredában fiók-üzletet nyit Blössz Károly neve alatt. A cég az árukat bizományba küldte Blössznek, aki havonta számolt el s a végzett munkáért havonta 10 ezer lej rendes fizetést kapott. A kötött szerződés szerint azokat az árukat, amiket az Ageco nem tartott raktáron, Blössz Károly máshonnan is megrendelhetette, de az ilyen bevásárlásokat az Ageconak mindig jóvá kellett hagynia, amint ő teljesítette ezekért a fizetéseket is.

A múlt év októberében az Ageco elhatározta a csikszeredai fiók likvidálását, mert ráfizetett. Két tisztviselőt küldött ki a végleges elszámolás megkezdésére, ezt a két tisztviselőt azonban Blössz rendőrökkel dobatta ki az üzletből.

Magatartását azzal indokolta, hogy ő önálló kereskedő, akinek csak annyi köze van az Agecohoz, hogy tekintélyes folyószámlatartozása van nála.

az ország eladósodott magángazdasága megszabadulhasson a terheitől.

MARAD A LEJ MAI ÁRFOLYAMA

Dehát ilyen inflációról nem lehet szó, különösen most, hogy a Népszövetség veszi kezébe Románia pénzügyi szanálását.

A bankjegyszaporítást úgy fogják megcsinálni, hogy a lej mai arfolyama megmaradjon.

Ezt meg lehet csinálni és ez is nagy lépést jelentene a helyzet javulásához.

Az a kérdés azonban, hogy mikor lehet ebből valami? Mikor lesz pénz a tervből? Most ez a legfontosabb. Erre nézve a feltevés az, hogy

ha minden jól megy, év végére remélhető a pénzszerzés.

Nem kell elfelejteni, hogy csak szeptemberben ül össze a Népszövetség pénzügyi bizottsága, amely a kérdést tárgyalni fogja. Egy-két hónapig azután még eltart a pénzügyi művelet keresztülvitele.

Addig be kell érni a reményekkel.

(P.)

sának amerikai útja, akik ép ezen a héten kelnek át az Óceánra, hogy az Egyesült Államokban az utolsó előkészítő munkálatokat is elvégezzék. Sőt felhatalmazásuk van arra, hogy november, vagy január elsejére pince, raktár és üzlethelyiségeket béreljenek, személyzetet szerződtessenek és a meginduló kampányban a francia boroknak, likőröknek és pezsgőknek maximális reklámot csináljanak. Biztosra veszik, hogy a reform keresztülvitele csupán hónapok kérdése és most már semmiféle ellenakció sem állhat útjába.

Mándy Ilona

Küküllővárnál lezuhant egy katonai repülőgép

Küküllővár, július 16.

A Balázsfalva és Dicsősémmárton között fekvő Küküllővár községben repülőgép szerencsétlenség történt.

A szamosfalvi repülőpark egyik gépén a medgyesi repülőiskolához indult el Stribu Joan szamosfalvi repülőfőhadnagy. A gép, amelyen felszállt, nem lehetett a legjobb állapotban, mert a motor rövid idő után felmondotta a szolgálatot. A válságos helyzetbe került pilóta-főhadnagy megkísérelte a kényeszerleszállást, a gép azonban nem engedelmeskedett. Szerencsére a zuhanás nem történt, nagyon magasból s így a pilóta-főhadnagy nem szenvedett életveszélyes sérüléseket.

A repülőgép természetesen összetört. Az eszméletlen főhadnagyot az összeszaladó gázok húzták ki a romok alól.

A kalapácsos gyilkos apja Párisba vándorolt

Kecskemét, július 16.

Annak idején részletes jelentést adott a B. L. a kecskeméti kalapácsos gyilkosságról, amelyet Fischl Frigyes követett el. A bíróság nem régen ítélkezett a gyilkos felett, aki egy jómódú kecskeméti szatócs-csaber gyermeke. Amióta azonban a bünügyi szenzáció ki pattant,

Fischl Dávid üzletében, amely azelőtt egyike volt a legjobb menetelő boltoknak, megszűnt minden forgalom.

A kis város lakói teljesen elkertültek Fischl Dávid boltját, úgy, hogy legutóbb súlyos anyagi helyzetbe került. Nem tudta miből sem magát, sem családját fenntartani és

elhatározta, hogy elhagyja Magyarországot.

Az öreg Fischl a napokban tényleg kivándorolt egyik Párisban élő fiához. Fischl most már itt próbál boldogulást szerezni és itt akar egész családjával elbujni az emberek elől.

Felésege és a még otthon maradt négy kisgyermek rövidesen szintén utána megy Párisba.

Magyarok! E jelben győzni fogunk!

NEM HULL KI

a haja, ha a

PETROLE HAHN

hygienikus lociónt használja, mely biztos hatású hajhullás, korpás és a fejbőr viszketése ellen.

A PETROLE HAHN

megtisztítja és fényessé teszi a haját anélkül, hogy zsírosítaná. Megőrzi a frizurát és megőrzi annak természetes báját.

Romániai vezérképviselő:
Agence Générale Française en Roumanie
Str. Austrului 35. BUKAREST

Kapható mindenütt!

Utasítson vissza minden utánzatot és kaphat csak eredeti csomagolású üvegeket.

Nehezen várják a francia bortermelők és a szeszestital ipara az amerikai szesztilalom eltörlését

Már minden előkészület megtörtént az alkohol-export megindítására

Páris, július 16.

Egyetlen nagyember haldoklását sem kísérté olyan türelmetlen, vagy félt aggodalommal sok millió érdekelt, örökölni vágyó rokon, — mint az amerikai alkohol tilalomét.

Az amerikai érdekelteknek is nyugtalanabban figyelik az események alakulását azok az államok, amelyek bármilyen módon hasznos remélnék a szesztilalmi törvény megszüntetéséből. Nagyon természetes, hogy ezek között az első hely a jó és kevésbé jó borok és pezsgők hazáját, Franciaországot illeti. Most, amikor a világkrisis hullámai mind jobban elérik és bekerítik a győztes államok leggazdagabbjait is, végtelenül fontos volna számára, hogy az amerikai alkoholtalalom megszüntetése révén új piacokhoz és a munkanélküliek számára új munkalehetőségekhez jusson.

Mert ne felejtsük el: Franciaországban kerekén egy millió nyolcszáz ezer ember él, vagy szeretne élni bortermelésből.

különböző szeszestitalok készítéséből és eladásából és ezeknek óriási százaléka a krízis legjobban sújtott áldozatai közé tartoznak. A közép-európai nyomor, a délamerikai zavaros politikai viszonyok és válság, az angol font esése, mindmennyi csapást mért a francia alkoholexportra. Eltekintve attól, hogy a gazdag külföldi turisták elmaradása jelentősen lecsökkentette az itthon elfogyasztott

pezsgőt és luxusborok mennyiségét is.

Már most, ha tekintetbe vesszük, hogy

a háboru előtti esztendőben, csupán pezsgőből Franciaország évi négy millió üveggel exportált Amerikába, míg a kivitt luxusborok mennyisége 25 ezer hektoliter volt és ez a két tétel évi 150 millió aranyfrankot (kb. négy milliárd lej) jelentett,

ugy megértjük ennek a kérdésnek Páris számára való fontosságát. Ezekhez a számokhoz még azt is hozzá kell tenni, hogy ép az alkoholtalalom következtében a fogyasztás és a fogyasztási kedv Amerikában óriásit emelkedett, úgy, hogy a prohibíció eltörlése után, a háboru előttiinél is nagyobb exportra számíthatnak.

Erre alaposan szüksége is van a francia bor és szeszestermékek iparának, mert a jelenlegi helyzet az, hogy

csupán pezsgőből: 180 millió üveg fölösleg készlete van.

Ilyen körülmények között igazán nem meglepő, ha június 15. óta, a francia alkohol-export vállalatok óriási mennyiségben indítottak utnak szeszestitalokat, egyelőre Dél- és Középamerika felé. Számítva arra, hogy az alkoholtalalom feloldása után, minél rövidebb időn belül, a „piacokon” lehessenek.

De még ennél is érdekesebb a francia alkohol és pezsgő-zindikátus hat-hat delegátu-

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI GAGEL KENYÉR

Csak 50–100 százalékos adóemelés mentheti meg az állam pénzügyi helyzetét

mondja a legnevesebb román pénzügyi szakértő

A bizonytalan fogyasztási adók helyett az egyenes adókból kell fedezni az állam szükségleteit. Ki kell cserélni az adóapparátus teljes személyzetét

Bukarest, július 16.

A tegnapi Adevărul rövid kis hírből közli, hogy a napokban kellett volna a pénzügyminisztérium és a Banca Națională között létrejönnie egy újabb megállapodásnak, amelynek értelmében

a jegybank a kormány rendelkezésére bocsátott volna 300 millió lejt a stabilizációs törvényben előírt beruházási alapról, de további rendelkezésig a megállapodást elhalasztották.

Ez a rövid hír jelzi az ismeretes Auboin-lévél kipattanásának kinosságát. A kormányban pénzre van szüksége, csak hogy adók és bevételek nincsenek és most a Banca Națională sem ad több előleget. És az ügy annál kilátástalanabb, mert a francia szakértő szombaton este már el is utazott a fővárosból.

Hogy mit fog a kormány ebben a szorongatott helyzetben csinálni, arról tartott minap előadást a rádióban A. Corteanu, a ma elismerten legvilágosabb agyu román nemzetgazdász, aki egyébként a múlt kormány költségvetési előadója volt. Az, amit mond, annál érdekesebb, mert rávilágít arra, a nem nagyon vizsgáztató tényre, hogy hiába jönnek egymás hegyén-hátán a külföldi szakértők, nem sokat tudnak segíteni a román állam megrekedő szekerén.

A FOGYASZTÁSI ADÓKAT FELFALJA A KRIZIS

Az államgépezet fenntartásához szükséges összegeket a kincstár kétféle jövedelemből igyekszik előteremteni. Az egyik csoport az egyenes adó, amelyet minden polgár köteles a jövedelme szerint fizetni, a másik csoportba a közvetett, vagyis fogyasztási adók, bélyegilletékek, vámok tartoznak. Az egyenes adóra nagyjából pontosan számíthat az állam, mert előre kiveti és nagyjából be is hajthatja azokat. Annál bizonytalanabb azonban a közvetett adók sorsa, mert ha nem importálnak külföldi árut, nem folyik be vám sem. Ha nem isznak szeszesítalt, vagy nem fogyasztanak cukrot az emberek, akkor nem folyik be a fogyasztási adó.

az állam elesik tekintélyes bevételektől és nem tud ellene tenni semmit.

Jelentős jövedelmet jelent az államnak a különféle okmányok bélyegilletéke és egyéb taxái is, ha van üzlet és van forgalom, vagyis az emberek vesznek és eladnak, de ma az üzletek stagnálnak és így az állam ebből a forrásból sem kapja meg a remélt bevételeket.

Az államnak nincs módjában ezeket a jövedelmeit szaporítani, mert nem tőle függ, hogy vannak-e üzletkötések, fogyasztanak-e szeszt, cukrot, benzint, importálnak-e árut? Ezeknek a bevételeknek a feljavulása tehát csakis a gazdasági tevékenység megalénkülésétől remélhető, ha majd a krízis elmúlik valaha. Ebből az következik, hogy

az állami bevételek súlypontja az egyenes adókra esik.

Csak hogy a román állam költségvetésében a bevételek nagyobbik része éppen azokra a közvetett adókra van kalkulálva, amelyekből alig folyik be valami. Miután nem lehet tudni, hogy a mai krízis mennyi ideig fog tartani, az államnak meg kell változtatnia a bevételek biztosításának rendszerét. A szükség arra kényszeríti a kincstárt, hogy az egyenes adókból igyekezzen előteremteni összes szükségleteinek nagyobbik részét. Ma például

a 25 milliárdos budgetnél az egyenes adók csak 7 milliárdot tesznek ki, nem egészen egyharmadot, amin úgy kell változtatni, hogy az egyenes adók az állami kiadásoknak legalább a felét fedezzék,

vagyis a mai 7 milliárd helyett egy 25 milliárdos budget esetén az állam kénytelen lesz 12–13 milliárd lejt beszélni a polgáraitól egyenes adókban.

REDUKÁLNI KELL A 25 MILLIÁRDOS BUDGETET

Hogy miért éppen a felét kell a költségvetésnek biztos jövedelmekre építeni? Azért, mert a vámbevételeket ma már szinte nemlétezőnek lehet tekinteni, egyfelől a külföldi államoknak a román árukkal szemben tanúsított elzárkózása, másfelől a devizakorlátozások követke-

tében megnehezített import miatt. A szeszadók előirányzott 3 milliárd a monopólium ellenére sem fog befolyjni, mert csökkent a fogyasztás és mert ma is tele van a piac adózatlan szesszel. Ha még hozzávesszük, hogy

a cukorfogyasztás a múlt évekhez viszonyítva harmadára esett vissza az idén, a bélyegilleték-jövedelmek is 75 százalékkal csökkentek,

egyáltalán nem nevezhető tulzának, hogy ezeknek a bevételi forrásoknak legfeljebb 50 százalékos fedezeti képességük

van az állami költségvetésben. Az egyenesadóbevételek megkettőzése csak úgy lenne elkerülhető, ha lényegesen leszállítanák az állam általános kiadásait, a költségvetésnek 25 milliárdnál kisebb összeg összezsugorítása és a CFR budget-jének szigorú kiegyensúlyozása által. Ha feltételezzük, hogy a jövőévi költségvetés csak 20 milliárd bevételre és ugyanannyi kiadásra épülne, akkor elég volna, hogy az egyenes adóbevételek a mai 7 milliárdról csak 10 milliárdra emelje fel az állam.

Nem lehet válogatni

Csak az a kérdés most már, hogy az ország egyáltalán elbir-e ma nem, hogy egy 6–7 milliárdos, de akár csak egy 3 milliárdos adóemelés? Miután nincs más választás,

Corteanu azt hiszi, hogy az államnak meg kell kísérelnie az adóemelést, miután más mód a szükségletek fedezésére nincsen.

Ha nem válnának be a hozzáfűzött remények, akkor legalább nyugodt volna Románia lelkiismerete, hogy mindent elkövetett az egyensúly megteremtése érdekében — mondja a kitűnő előadó, aki az adóbevételek fokozása érdekében keserű igazságokat szögez le, olyan igazságokat, amelyeket az adófizető tömegek már rég felismertek, az összes következményekkel együtt. Kimondja például, hogy az egész adókviveti rendszerünk rossz.

Senki sem fizet annyi adót, amennyit a mai nehéz időkben fizetnie kellene. A falusi gazdák szinte teljes adómentességet élveznek. Ami pedig az adóbehaj-

tási apparátust illeti, az nem létezőnek tekinthető. Van egy tulzsfolt adószemélyzet, amely irodai munkával van elfoglalva, csak éppen adóbehajtásra nem alkalmas.

Corteanu súlyos vádakot emel az egész adószemélyzet ellen. Az adóügynökök, a kik közvetlen érintkezésben vannak a közönséggel, egészen gyenge kvalitásúak. A legtöbb esetben a saját érdekükre néznek és nem az állam érdekére. Maguk javasolnak az adófizetőknek olyan tranzakciókat, amelyek az állam kárára vannak, önhatalmulag adnak haladékokat és sok embert mentesítenek az adófizetés alól azért, hogy halottaknak, vagy ismeretlen helyre távozottaknak tüntetik fel őket baksis ellenében.

Vannak megyék, amelyek százmilliókkal tartoznak az államnak évekre visszamenőleg és nem lehet semmit sem behajtani belőle, mert vagy a pénzügyi közegek maguk is érdekelve vannak a fizetés halogatásában, vagy pedig a

A megtorpedózott arany

Spanyolországban felfedezték a mesterséges aranyat

A higany atomjait aranyatomokká alakítják

Madrid, július hó 16.

Az utolsó években nagyon elszaporodtak az aranycsinálók, akik az alkimisták régi álmát az atomrombolási teória gyakorlati alkalmazásával igyekeznek megvalósítani. Eddig azonban még minden ilyen aranygyártási kísérletről kiderült, hogy szenzációs blöff volt, amely nem a tudományt vitte előbbre, hanem csak az igazságszolgáltatásnak és a bünyűgyi hatóságoknak adott néha igen kemény munkát.

Most újból arról érkezik jelentés, hogy a mesterséges arany előállításának titkát egy Bothella nevű spanyol kémikusnak mégis sikerült megvalósítania. A madridi jelentések szerint Bothella az atomrombolási elmélet alapján megtalálta az eljár-

rásnak titkát, amely a higany atomjait aranyatomokká alakítja át. Mődszerét a spanyol állami vegyvizsgáló intézet szakértői is megvizsgálták. Az eredményről azonban nem adtak ki jelentést, legalább is eddig nem.

A spanyol lapok jelentése szerint Bothella eljárása alapján az arany kilogrammját 1500 pezetaért sikerült előállítani, míg a természetes arany 6–7 ezer pezetába kerül. A felfedezés azért nagy jelentőségű, mert a világ higanykészletének 60 százaléka Spanyolország birtokában van s ha Bothella eljárása nem lesz ugyanolyan blöff, mint a többi modern alkimistáé, akkor Amerika, Anglia és Franciaország aranykészletét Spanyolország rövidesen túlhaladja.

Ausztria megkapta a 300 milliós kölcsönt

A kölcsön ára: Ausztria teljesen elfordult Németországtól

Genf, július 16.

A Népszövetség tanácsa pénteken délután izgalmas és feszült hangulatu gyűlésen tárgyalta Ausztria újabb kölcsönügyét.

A tanács elfogadta az Ausztriának nyújtandó 300 millió shillinges kölcsönről szóló jegyzőkönyvet.

Ausztriának ezzel az új kölcsönével kapcsolatban már hetekkel ezelőtt beszámolt a világsajtó arról, hogy a pénzügyi segítségnek ára van, még pedig az, hogy Ausztria ellen szolgálatként mondjon le az Anschlusz gondolatáról. A népszövetségi tanács pénteki ülése aztán igazolta, hogy Ausztriának ezt az árat valóban meg kellett fizetnie.

A népszövetségi tanács ülésén az osztrák kölcsönről szóló jegyzőkönyv felolvasása után Göppert német delegátus, a birodalom svájci nagykövete, azonnal szólásra emelkedett és kifejtette, hogy a szavazástól tartózkodni fog, mert a kölcsönt az 1922. évi népszövetségi jegyzőkönyv alapján szavazták meg, amely Németországot és Ausztria csatlakozásának megakadályozásáról szól. Németország akkor nem volt tagja a Népszövetségnek, és akkori tárgyalásokon nem vett részt, a birodalmi kormány tehát nincsen abban a helyzetben, hogy a jegyzőkönyvet Ausztria kölcsönének megszavazásáról aláírja. Annál inkább is erre az álláspontra kell helyezkednie Németországnak, mert a birodalmi kormány felfogása sze-

mindenféle pártárnyalatu helyi politikai potentátok terrorizálják őket.

A pénzügyigazgató fontos személyiség ugyan, de nem felelős semmiért, az inspektorok pedig nagyon kényelmes emberek, akik megcsinálják az előírt jegyzőkönyveket, felveszik a fizetésüket és napidijukat, de az állam követeléseit sorukra hagyják. Az ellenőrző közegeket irodai munkára fogják.

MIT TEHETNEK A KÜLFÖLDI SZAKÉRTŐK?

Az állam biztos jövedelmeinek szaporítását tehát két ellenség akadályozza meg az állami adókvivető és behajtó gépezet, másrészt pedig a helyi politika. Ha ezt a két hydrát nem sikerül alpusztítani, akkor nincsen remény javulásra. A kormány jónevű nemzetközi professzorokat hívott meg a nagybeteg állami pénzügyek megvizsgálására. Ezek

a külföldi szakértők sem hordanak ismeretlen csodaszereket a tarsolyukban, a tudományuk sem más és újabb, mint amelyet a belföldi szakemberek ismernek,

de mégis az idegen doktor tekintélyét hozták magukkal, ami elég nagy dolog. De az idegenek sem tudnak olyan módot ajánlani, amely a közvetett adójövedelmek szaporítását biztosítja, mert ez az általános gazdasági viszonyoktól függ és ezek a viszonyok még a Népszövetségre sem akarnak hallgatni. Ilvenformán tehát — véli Corteanu —

a népszövetségi szakértők is csak azt javasolhatják, hogy fokozza az egyenesadók behajtását.

Erre vonatkozóan a szakértők bizonyára értékes és hasznos tanácsokat fognak adni nekünk és minden, amit tenni fogunk, bizonyára csak előnyére fog szolgálni a román államnak, csak egyetlen dologon nem lesznek képesek a külföldi szakértők sem változtatni. Azt semmiféle idegen tekintély sem képes, hogy egyik napról a másikra megváltoztassa a román kincstári apparátus erkölcsét és gátat vessen a politikai pártok pénzügyi demagógiájának.

Az állam pénzügyi újjászervezésének problémája ezen a ponton fordul meg. Eljöttek a népszövetségi szakértők, ők is itt hagynak egy jelentést nekünk, mint Rist és elutaznak. Mi maradunk a régi perceptorokkal, a régi kontrollorokkal, ugyanazokkal a pénzügyi inspektorokkal és ami még súlyosabb dolog, ugyanazokkal az adófizetőkkel, akiket a politikai alakulatok támogatnak az állam ellen.

rint a pénzügyi megsegítésre irányuló akciók összehangolhatatlan politikai feltételekkel. Hogy tehát a kölcsön megszavazását ne hátráltassa, a szavazásban nem vesz részt

A népszövetségi tanács tagjai fagyos és kínos hangulatban hallgatták végig a német megbízott beszédét, de még általánosabb feltűnést keltett az osztrák delegátus beszéde a jegyzőkönyv aláírásakor. Aradozó hangon mondott köszönetet a nagyhatalmaknak a kölcsön megszavazásáért, de egy árpa szóval sem emlékezett meg Németországról.

Berlin politikai és diplomáciai köreiben a Népszövetség tanácsán történtek kínos megdöbbenést váltottak ki és általában arra követték, hogy Ausztria politikai magatartása teljesen megváltozott Németországgal szemben és francia nyomásra teljesen feladta az Anschlusz gondolatát.

AZ ENTENTE CORDIALE

A tanács ülésén ezután Sir Simon angol külügyminiszter az angol-francia becsületbeli megállapodásról és egyezményről számolt be s kifejtette, hogy ennek a megállapodásnak célja az volt, hogy az európai problémák elintézésében utat nyissanak a nyílt eszmecserének, amelyre a jóvátételi konferencia szolgálatott példát. Hangsúlyozta, hogy a lausannei eredményeket csak kezdetnek kell tekinteni és szélesebb alapokra kell fektetni.

Végül a Magyarország pénzügyi helyzetére vonatkozó jegyzőkönyvet olvasták fel a tanács ülésén. Ez megállapítja, hogy Magyarország minden felhatalmazás nélkül besztintette a külföldi adósságok fizetését. Ezzel kapcsolatban a Népszövetség figyelmezteti Magyarországot, hogy a nemzetközi szerződéseket rendelkezéseit be kell tartani és azokat nem lehet egyoldalulag mellőzni. Magyarországnak tehát gondoskodnia kell arról, hogy a külföldi adósságokat fizethesse.

AZ ANSCHLUSS-PROBLÉMA AZ OSZTRÁK NEMZETI TANÁCS ELŐTT

Az ausztriai nemzeti tanács pénzügyi bizottságában Pauer Ottó interpellációban kérte felvilágosítást Dollfuss miniszterelnöktől, a most megszavazott külföldi kölcsön politikai feltételeiről.

— Igaz-e, — kérdezte interpellációjában, — hogy a kölcsönért Ausztriának 20 évre fel kellett adnia az Anschlusz gondolatát?

Dollfuss miniszterelnök az interpellációra kiterő választ adott. Kifejtette, hogy pillanatnyilag nem áll módjában pontos felvilágosítással szolgálnia, azonban a bizottság következő ülésén már nyíltan beszélhet erről a kérdésről.

Két golyót lőtt haragosa felé, de a golyók nem találtak

Dicsőszentmárton, július 16.

Ritkán ugyan, de azért a cigány-verekezés is végződhetik halállal, amint ez megtörtént a Dicsőszentmártoni nem messze fekvő Balázstelke községben.

Tocu Rupa veli cigánylegények évek óta haragot tartott a balázstelki Buhár Józseffel. Cigánysorban ritkán szokott az ilyen elkeseredett és kitartó harag lenni két sorstárs között. Ez azonban ilyen volt. Tocu Rupa mások előtt is gyakran hangzott, hogy véres boszút áll haragosán s közben háthoronzgatóan csikorgatta fém fogait. A cigányharagot azonban nem szokás komolyan venni s ez volt az oka annak, hogy mikor Tocu Rupa elindult a bosszúálló utra, senki sem gondolt komolyabb veszedelemre, pedig Tocu Rupa még egy rozsdás revolvert is zsebébe rejtett.

A nagy leszámolás színhelye a medgyesi Margit-napi vásár lett volna, ahová mindkét cigány készült. Utközben azonban Balázstelkén Tocu betért ellensége szellős tanvárára, hogy meggyőződjék: lám elindult-e?

Buhár József még nem indult el. Otthon volt, de nem egyedül, hanem sógora Ciuvar Nonu társaságában. E segélycsapat támogatásában bizva, erősen villogtatta a szemét s ez idezte elő idő előtt a nagy összecsapást. Tocunak ugyanis felháborodásában eszébe jutott, hogy hiszen nála revolver is van, s a revolverben két golyó. Eppen annyi, ahány ellenséget lát maga előtt. A heves ösztönzés nem várt sokáig magára, a revolver előrántása indokoltan látszott, és meg is történt. Tocu Rupa lőtt. Egyszer, kétszer..., aztán riadtan megtörölte szemét, eldobta a revolvert és a „devla” sűrű emlegetése közben szaladni kezdett.

A golyók ugyanis nem találtak s a bátor Tocu elémülve látta, hogy mindkét ellenfél áll a lábán s most már erősen tulorban vannak. De hamarosan észrevették a rájuk nézve kedvező fordulatot Buhárék is.

— Elfogyott a munició! — rikoltott s a sógor s azzal Buhárral együtt a menekülő után vetette magát.

Rupa kétségbeesetten menekült, de félelmében meggyengültek az inai. Érezte, hogy utólerik. A közelben látta régi ismerőse, Grecu Petre házat. Oda szaladt be. Arra gondolt, hogy idegen lakásban még sem merik bántalmazni. Az üldözők azonban nem törődtek a magánlaksértéssel, amikor nagyobb cselekedetre is elszánták magukat. Betörték az ajtót s az udvarról felszedett két karóval alaposan elverték a jaigató Rupát. Aztán belejártak a verekezésbe, sőt belevadultak. A mikor látták, hogy az áldozat nem tud védekezni, elővették a bicskát is. Szurás szurást ért a szerencsétlen Rupán, aki elvesztette az eszméletét s már nem is jajgatott. Akkor aztán megrémült vitézségtől a két hős s fejévesztve szaladni kezdett. Valahol a medgyesi erdőben tüntek el a zöld lombok alatt.

A véres verekezés zajára természetesen alarminozták a csendőrséget, amely a súlyos sebesültet kórházba küldte. A bosszuszomjas Rupa itt hamarosan kisen vedett. Gyilkosai még nem kerültek elő. Bujkálnak valahol az erdőben s falusiak attól tartanak, hogy most már felcsapnak szegénylegényeknek, mert a börtöntől sokkal inkább félnek, mint a haláltól.

De Valera Londonban

London, július 16.

De Valera ir miniszterelnök Nordhon ir szocialista képviselő kíséretében pénteken Londonba érkezett. De Valera az angol miniszterelnökségi palotában szállott meg.

Erkeztetésének híre futótüzként terjedt el a Londonban élő irek között, akik összegyűltek és nagy számban a palota elé vonultak, ahol miniszterelnöküket meleg ünneplésben részesítették.

UJABB
**BUTOR-
ÁRREDUKCIÓ
SZÉKELY
ÉS RÉTI**
Butorgyárában
BRASSÓ
BUKAREST
MAROSVÁSARHELY

Az Udrzal-kormányt a szélső agrárius-párt buktatta meg

Az agráriusok a jövedelmi adó ellen opponáltak

Prága, július 16.

Az Udrzal-kormány pénteken benyújtotta lemondását Massaryk köztársasági elnöknek, aki azt tudomásul vette, de az új kabinet megalakulásáig az Udrzal-kabinetet bízta meg az ügyek vezetésével.

A prágai lapok jelentése szerint Udrzal miniszterelnököt saját pártja, a szélső agrárius-párt buktatta meg. A jövedelmi adók tárgyalásánál ugyanis olyan heves ellenállást fejtettek ki a kormány javaslatai ellen, hogy Udrzalnak le kellett vonnia a konzekvenciákat és be kellett nyújtania lemondását.

Tamási Áron:

32

ÁBEL A RENGETEGBEN

REGÉNY *

Ahogy mentünk szépleptiben én s a kutya, a fekete bombatökök jutottak eszembe, amiket ágakkal bétakartam volt. S rölük eszembe jutott a két „viharcsinálás” is, amelynek folytán több nagy fa fordult ki tövestől. Ugy láttam volna jónak, ha azok minél hamarabb ölbe hasagatódnának, mert a tél akármelyik percben rászkadhát most már az erdőre. Elmentem tehát hozzájuk hogy megnézzem a helyzetet.

Szomoruan feküdtek a kiszaggatott nagy fák. S mellettük kisebbek és kisebbek, egészen az ártatlan csemete-fákig. Mint valami népes család, amelyre halált küld az ember és nem temeti el.

A legszomorubb állapot! S a fák lábainál, a hatalmas tölcsekében, rengeteg víz állott. A színe fekete volt s maga mozdulatlan, mintha azt hirdette volna, hogy őt is a halál fakasztotta. Ugy elszomorodtam, hogy a könnyem kiesett. Ez a könny pedig azt jelentette, hogy több vihart én már nem csinállok, hanem az Istenre bízom.

Ellenben a bombákkal mi legyen? Mi legyen ezekkel a haláltojásokkal, a melyek átokban fogantak és átkot szórni indultak a világba?

Az a gondolatom támadt, hogy elfogom temetni őket. Jó mélyen a megemészto földbe, hogy fulladjanak meg gonoszok módjára, vagy egyék meg a pusztító férgek!

El is indultam, hogy vágni kezdjem nekik kicsi fészémmel a sirt, de alig mehitem ötven lépést, éles sípolást hallottam valahonnét a házam felől. Rosszat sejtettem és hamar elindultam arrafelé.

A bank pénztárosa állott a ház előtt s mellette egy barna fegyveres katona. Egy szigorú csendőr.

Ahogy megpillantottam őket, egyszerre reszketni kezdtem. Akkor még nem tudtam, hogy miért, de az elkövetkező idő eléggé megmondta ezt nekem. Mert az az élet, amit a csendőr hozott el az én házamba, csak a pusztában kinlódó zsidók életéhez lehetett hasonlatos, ha ugyan igaz, amit örölük beszélnek.

HARMADIK RÉSZ

Még most is megrezdül bennem a félelem, amikor visszagondolok erre a novembervégi délutánra. Pedig ha életbenmaradásomat tekintem, haszontalanul esett minden ijedségem.

Annai bizonyos azonban, hogy abban a percben, amikor én a bank pénztárosát s a csendőrt megpillantottam, hargitai életmenek egy új szakasza kezdődött.

Keserves téli szakasza.

Előleg fejében mingyárt úgy szembe-csapott a szele, hogy nem is tudtam vendégeimhez közel menni, hanem husz lépésvnyi távolságra megálltam. Bolha is érezhetett valami rosszat, mert velem együtt ő is megállott és ugatni kezdett. A csendőr azt hitte, hogy őt ugassa, ami igaz is volt. Lekapta mérgesen a válláról a puskát és ráfogta a kutyára. Ebben a pillantásban biztosan tudtam, hogy ha lőni talál, akkor a kutya nem lesz egyedül a halálban, mert vagy én vagy a csendőr vagy pedig mindketen melléje halunk. Áldott szerencsénkre azonban lövés nem történt, pedig Bolha se meg nem hátrált, sem az ugatással fel nem hagyott. Hanem volt annyi eszem nekem is, hogy a szerencse farkát ott melegiben megfogjam. Ezt úgy csináltam, hogy odaszóltam szépen a kutyának.

— Bolha fiam, ne ugasd olyan módfelett a vitéz urat!

A kutya rámnézett, ellegyezte farkával a mérgét és elindult az erdőbe visszafelé. Ezzel azt akarta mondani nyilván, hogy jól van, nem ugatom, de akkor látni sem akarom.

Mivel a pénztáros ebben a fennakadásban szerepet nem játszott, hamar elvesz-

tette a türelmét és rám kiáltott:

— Gyere már, te kölyök!

Ide s tova már tizenhat esztendő voltam, de addigéle még senki sem mondta nekem, hogy kölyök. El is futott úgy a méreg, hogy a kicsi fészével mingyárt bétakartam gondolatban a fiatal ur fejét. S aztán, amilyen hamar ezt megcselekedtem, olyan hamar le is nyeltem haragomat s megindultam feléje. Mentemben úgy határoztam, hogy csuf szavaiért majd oldalból fogja őt az Isten általam megbüntetni.

— Parancsoljon nagyságos fiatal ur — állottam eléje.

— Hol mászkáltál? — kérdezte ő.

— Én a kötelesség mezején — feleltem.

— Hát a házat mért hagytad egyedül?

— Én nem hagytam egyedül.

— Hát?

— Az Isten véle volt.

A pénztáros megütöközéssel vette a feleletet, pedig arra engemet a papok tanítottak volt az iskolában. Ránézett a csendőrré és beajánlás helyett így szólt hozzá:

— Mit szól maga ehhez?

— Én is a katonára néztem, aki marcona-

ságában megátalkodva állott. Szólani sem szökött semmit, hanem fejébe taszította homlokán a sapkát és egyet jót pökött. Pénztáros ezt nem köszönte meg neki, hanem viszapártolt hozzám és azt mondta:

— Számolj el a pénzzel!

— Igen hirtelen lesz — feleltem.

— Mi lesz igen hirtelen?

— Az, hogy ebben a szent percben számoljak.

— Hát miért?

— Azért, mert csak két dolog van a világon, amihez méreggel nem szabad hozzányulni, s a kettő közül egyik a pénz. Bármilyen morgós kedvben volt is pénztáros, az uri kíváncsiság belőle még is kiütöközött.

— Hát a másik? — kérdezte.

— A másik az asszonyember — feleltem.

Láttam, hogy erre kedve lett volna engedni, de tekintély-tartás céljából még sem tette meg.

— Nagyon jártas vagy — szólott, hogy mondjon valamit.

Eppen felelni akartam neki valamit a jártasságról, de abban a percben a csendőr odalépett nagynyersen a ház ajtajához és a fegyver agyával olyant huzott, hogy az ajtó egyik deszkája nyomban beszakadt.

De ehhez a cselekedetéhez nem fűző egy árva szót sem.

Hamar odaugrottam a kulccsal, a zárra hátrafordítottam, a kulcsot kivettem az ajtót megnyitottam neki sarkig. Te méstemen lévén az igazságosság, a kulcsoktató szándékkal felmutattam előtte, így szóltam:

— Az ajtnak ez a fegyvere, a mag kulcsával pedig vad-disznót lőnek.

Jobban tettem volna azonban, ha nem szóltam volna, mert az én csendőrom szikrát sem szeretne az oktatást. Most ahogy kimondtam a szót, rögtön felémelte a puskáját, hogy az agyával az agyamra sujtson. Ránéztem és egyet sem mozdultam. S mai napig sem tudom, hogy miképpen történhetett, de a fejbemütéstől csak annyi lett, hogy a fegyver tápával egy kicsit meijbetaszított. Nem mondom, magától az ütéstől is valami két megtántorodtam, de tudtam jól, hogy ez nem lesz elég a katonának. Éppen azért saját buzdóságomból kalimpáltam egyet a levegőben és lehetőleg vigyáztam, hogy mégse üsse meg magamot, s hanyatag estem. Végre nagynehezen fel tápászkodtam és így szóltam:

— En sem vagyok gyenge fiu, de ilyen erős katonát még sohasem láttam.

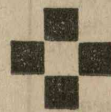
(Folytatása következik.)

ARATÁS CSEPLÉS SZÁNTÁS

és bármilyen más munka
olcsóbban és sokkal jobban és gyorsabban készül el a

„FORDSON” TRAKTORRAL,
mint az állatokkal

Javítások eredeti alkatrészekkel és szer-
számokkal a mult évi árakhoz
ké- **60%-al olcsóbbak.**
pest

Vezérképviselet:

Oficiul Mecanic al României

Bukarest,

Str. Biserica Amzei No. 25.

Költségvetések és ajánlatok kérésre ingyen

Hírek

Kedden reggel az ország minden részében a választások eredményeit részletesen a

BUKARESTI LAPOK

közi

FELMENTETTÉK AZ ARADI NYUG-DIJSZÖVETSÉG TITKÁRÁT A SIKKASZ-TÁS VADJA ALÓL. Aradról jelentik: Az itteni törvényszék ma ítélkezett Vent Manó aradi nyugdíjszövetségi titkár felett, akit 160 ezer lej elikkasztásával vádoltak. Vent Manó, miután a vád nem nyert beigazolást, a bíróság felmentette.

Időjárásjelentés. Budapestről jelentik: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint helvenként zivatarok és lényegtelensé hoválozások várható.

HALOTT EMBER NEVÉVEL ÉLT. Aradról jelentik: Ma délelőtt két cigánylegényt kísérték be az aradi rendőrségre, akiknek egyikéről, Bomán Györgyről kiderült, hogy igazi neve Nikolets Izidor és Jugoszláviából szökött Romániába. Nikolets felvette egy elhalt barátjának, Bomán Györgynek a nevét és az ő irataival élt. Lekülsimereit több rablás terheli.

Lezuhant repülőgép. Marosvásárhelyről jelentik: Küküllővár határában egy Kolozsvárról Medgyesre szálló katonai repülőgép lezuhant. A gép összetört s romjai közül Stürbei Ioan repülőhadnagyot és a pilótát súlyos sérülésekkel emelték ki. A repülőszerecséltenség áldozatait kórházba szállították. A gép lezuhanásának oka egyelőre ismeretlen.

MÁRIA KIRÁLYNÉ BRASSÓBAN. Mária özvegy királyné pénteken délután Zwiedenek ezredes, főudvarmester és két udvarbírója kíséretében Törösvárról Brassóba érkezett. Innen autón a Pojánába ment. Öfelsége Brassóból Bécsbe utazott, leányához, Habsburg Antal főherceg nejéhez.

BUNVADI FELJELENTÉS EGY NAGYSZEBENI KERESKEDŐ ELLEN, HITELEZÉSI CSALÁS MIATT c. a B. L. július 15-iki számában megjelent közleményünkkel kapcsolatban megjelent szerkesztőségünkben ifj. Szopos Sándor és felkért a következők közlésére: A nagyszombati Teszler Simon textilcégnek 1924-től 1929-ig volt alkalmazottja s jelenleg Teszler Gizella és Társa „La Concurenta” nagyszombati cég társtulajdonosa. A Teszler Simon cégtől való kilépése után el nem számolt jutalékai és követeléseit fejében árut kapott. A Gromen és Herbert cég feljelentésére megindított vizsgálat során a nagyszombati rendőrség azt hitte, hogy összejárás törzst s ezért ifj. Szopos Sándornak apja brassói lakásán elhelyezett és jogos tulajdonát képező áruját, sőt teljes lakberendezését és a „La Concurenta” cég árukészletét is lefoglalta. Ennek az ügynek tisztázása különben most van folyamatban a Semmitőszék előtt.

RÉSZECSÉGET TETTETETT, HOGY ELLOPHASSA A BARÁTJA PÉNZÉT. Dicsőszentmártonból jelenti a B. L. tudósítója: Tolvajból lesz a legjobb csendő. Nálunk fordítva is gyakran megtörténik. A dicsőszentmártoni csendőrség egyik közlegénye pár napi szabadságot kapott, amit Tordán szándékozott eltölteni. A pár nap hamar eltelt, de Neagu Augustin nem jelentkezett állomáshelyén. Egy hét eltelté után a dicsőszentmártoni rendőrség köröztetni kezdte az eltűnt közlegényt és meg is találta Tordán, ahol napokig ivott az egyik kocsmában. Letartóztatásakor is annyira részeg volt, hogy alig tudta megnevezni ivótársát, aki közben eltűnt mellette. Rövidesen azonban előkerült, önként, az ivótárs is. Panaszt tett barátja, a szabadságos csendőr ellen, aki mulatozás közben ellopta 8 ezer 900 lejét. Kitént, hogy Neagu nem is olyan részeg, mint ahogy mutatja, sőt a szembeállítás során azt is beismerte, hogy valóban ellopta barátja pénzét, amiből azonban most már csak 600 lej van meg. A tolvajjá lett szabadságos csendőrt átadták a hadbírósnak.

MEGHALT A VÁLASZUTI AUTÓBUSZ-SZERENCSÉLTENSÉG EGYIK SEBESÜLTJE. Kolozsvárról jelentik: Emlékeztet, hogy néhány nappal ezelőtt Válaszút közelében felborult egy autóbusz, amelyben huszonhatan utaztak. Az utasok közül négyen súlyosan megsebesültek és ezeknek egyike, Vas Lajos dési pénzügyi tisztviselő, tegnap este, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt a kolozsvári klinikán. Az ügyészség most elrendelte a vizsgálat haladéktalan bevezetését, noha az első helyszíni szemle azt állapította meg, hogy a felelősség senkit nem terhel, miután a katasztrófa gummidefektus folytán következett be.

Pályázat tanári állásra. A brassói ref. felsőkereskedelmi iskola előjárásában pályázatot hirdet román-francia h. tanári állásra. Folyamodványok augusztus 1-ig nyújtandók be az iskola előjáróságához (Brassó, Calea Victoriei 7 sz.

Halálba marsoló rokkantbrigád

A washingtoni frontharcosok 500 tagja elhatározta, hogy addig gyalogol, amíg az éhségtől valamennyien összeesnek

Newyork, július 16

A Washington körül táborzó amerikai frontharcosok tábora pénteken megdöbbentő lépésre határozta e magat.

Önként jelentkező frontharcosokból 500 tagu halálbrigádot alakítottak, a melynek tagjai zárt sorokban addig fognak menetelni a Capitólium körül, amíg a fáradtságtól és éhségtől valamennyien össze nem esnek.

A REICHSTADTI HERCEG

Július 22-ikén lesz 100 éves évfordulója annak, hogy Napoleon egyetlen fia 21 éves korában tudóbbjában elhunyt.

ÖFENSÉGE SZÓRAKOZIK. (Bemutató a Modern Mozgóban.) Kedves, szórakoztató darabot mutat most be a brassói Modern Mozgó, öfensége szórakozik címmel. A darab főszerepeit a nálunk is jól ismert Georg Alexander és partnere, Lien Deyers, játssza. Egyébként ez az a darab, amelyet itt létekor Georg Alexander személyesen bekonferált. Igen jó szerepe van Halmay Tibornak. Két órási jó mulatság a Modern új filmje.

HOLTPONTRA JUTOTT A NYOMOZÁS A BARTH-FÉLE AUTÓSZERENCSÉLTENSÉG ÜGYÉBEN. Kolozsvárról jelentik: A Barth-féle autószerencsétlenség ügyében, a melynek négy kolozsvári halálos áldozata volt, a nyomozás holtpontra jutott. A vizsgálati fogságban ülő Margineanu sorompóért tegnap szembesítették a katasztrófa egyetlen megmenekültjével, Sorescu kapitánnyal. Margineanu fenntartotta állítását, hogy az autó utasainak erőszakosságára kényszerült a sorompót felhúzni, míg Sorescu kapitányt kitarított, hogy a kérdéses helyen sorompónak hire-hamva sem volt. A vizsgálat ilyenformán egyelőre eredménytelen maradt.

Nehéz székelésben szenvedők, akiknek az agyvértdululás, a fejfájás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélhajok teszik az életét nehéz-ző, igyanak reggel és este negyedpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József viz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyrértékű hashajtónak bizonyul. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A GARCSINVÖLGYBŐL IS SZERPENTIN UT VEZET A NAGYKÖHÁVASRA. A Brassói Turista Egyesület teljesen új utat csináltatott a Garcsin-völgyből a Nagykőhavasra, fel végig kényelmes szerpentinutakkal. A Garcsin-völgybe a türkősi községi háza előtti térről vezet az út. Jelzés: fehér-fekete. Hosszú-falu-Fűrészmezőről kocsit vezet egészen az új ut kiindulási pontjához, ahonnan másfélóra alatt kényelmesen fel lehet jutni a menedékházakhoz.

A BRASSÓI VÁLASZTÓK FIGYELMÉBE! Brassóban a szavazókörök beosztása a multkori maradt. A Belváros a régi tanács-háznál, Bolgárszeg a román gimnázium tornatermében szavaz. Öbrassóban az A-L betűvel kezdődő nevek a Hosszu-ucca 71. sz. alatt levő szász iskolában, az M-Z betűvel kezdődő nevek a Közép-ucca 35. sz. alatt levő állami elemi iskolában szavaznak. Bolyonyában az A-L betűig a Zsák-uccai szász iskolában, a többiek a Vasut-uccai szakiskolában szavaznak.

ROBBANÁS EGY PLOESTI KÉMIAI GYÁR BUKARESTI LERAKATÁNÁL. Tudósítónk jelenti: Pénteken délután 6 órakor a „Chimike Izolafor R. T. bukaresti lerakati-nál eddig még ismeretlen okokból tűz ütött ki. A tüzoltóság Popescu és Petaleanu kapitányok vezetésé alatt vonult ki. A tüzet a legnagyobb erőmegfeszítéssel, egy és fél óra alatt elfojtották. A raktár leégett és a felhalmozott anyag nagyobb része elpusztult. A tüz folyamán robbanás is történt, mely a közel-fekvő házak ablakait bezúzta.

A frontharcosok halálbrigádját Robertson hadirokkant vezeti, aki a világháboruban szenvedett súlyos sebesülése miatt hátrgerincének egy részét elvesztette s törzsét most ércalkatrészek tartják. Az 500 tagu halálbrigád rongyosan, éhesen már meg is indult borzalmas útjára. Amint a Capitólium épületének homlokzata előtt elhaladtak, gunyosan hajtották meg a brigád rongyokból összehajtogatott lobogóját.

20 éves,

jól bevezetett, forgalmas kolozsvári divatüzletéhez, tőkés, dolgozó társat keresek, akinek biztos és kényelmes megélhetést garantállok. — Erdeklődni: Rudolf Mossenál, Cluj.

Brassó megye Magyarjai!

A szenvedő népiünk érdekében felvett választási harcban holnap, vasárnap kell megvívunk a döntő ütközetet. Attól függ győzelmünk, hogy mikép teljesítitek szent kötelességeket. Minden magyar választó, aki nem tagadja meg fáját, járuljon a szavazatszedő bizottságok elé és ott szavazzon le a szavazólap 4-ik oldalán levő, utolsóoldotti, 15-as számú X jelű listára. E listának győzelme a magyar nép törvényes érdekeinek és elvitathatatlan igazságának hozza meg régóta várt diadalát.

Aki népünk javát, boldogulását, jobb jövődjét akarja munkálni, annak le kell szavaznia a mi listánkra!

A magyar becsület szólit. Jertek mindannyian és teljesítsétek kötelességeket.

Testvéri üdvözléssel:

AZ ORSZÁGOS MAGYAR PART BRASSÓMEGYE VÁLASZTÁSI VEZÉRLŐBIZOTTSÁGA

★ ELVESZETT. Szombaton délelőtt a brassói centalatti sétányon egy fekete női esernyő, vörösbarna nyéllel. Becsületos megtaláló adja le a brassói kiadóban, ahol 100 lej jutalomban részesül.

★ Asszonyok új és fontos egészségügyi útmutatója jelent meg a magyar könyvpiacra, szerzője a Teleiai főorvosa, dr. Földes Lajos, kinek nevét „Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak” c. műve már ismertté tett. A női betegségekről, megelőzése, védekezés című most megjelent új műve hiánypótló és az ezévi könyvpiac nagy eseménye. E mű szerzője több mint három évtizedes gyakor-

lattal rendelkezik és e három évtized gazdag tapasztalatait bocsátja legújabb művében a nők rendelkezésére. Mindazt, mit a női betegségekről tudnunk kell, egyszerű, világos, a legkisebb részletekre is kiterjedő pontossággal kapjuk meg, oly módon, hogy már a megbetegedett azonnal tudja, mit kell tennie, az egészséges pedig hogyan őrizheti meg továbbra is legnagyobb kincsét, az egészségét. A munka a női betegségekről minden fajtáját tárgyalja, különös részletességgel tér ki azonban azokra, melyek a legjobban elterjedtek és melyektől a nők, — sajnos joggal — a legjobban rettegnak. E művet minden nőnek, akár egészséges, akár beteg, a legnagyobb figyelemmel kell elolvasnia, értékes tanácsait meg-szívelnie, a könyvet terjesztenie. A mű megjelenté hézagpótló, értéke az általános egészség érdekében felbecsülhetetlen. A gyönyörű kiállítású, gazdagon illusztrált munka ára csak 102 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

NYILATKOZAT

„Tiszazugi arányu arzénmérgezés folyt Küküllőmegyében” cím alatt becses lapjuk XXXVIII évfolyam 153. számában megjelent cikkre szíveskedjék az 1914 évi XIV. tcz. 20. paragrafusa alapján alábbi soraimat becses lapja legközelebbi számában fenti cím alatt közölni.

A fenti cikk rám vonatkozó részei kezdettől végig valótlanak.

Nem igaz, miszerint láttam volna, hogy mérgezés esete (t. i. bűnügyi mérgezés) forgott volna fenn, mivel helyszíni kutatásaim, a beteg bemondása és a tünetek alapján romlott hus által történt megbetegedést kellett feltételeznem. Az arzén-mérgezés a kórházban állapították meg, ahova az egyik beteget utasításomra beszállították. Ezek után nem volt semmi okom arra, hogy feljelentést tegyek az ügyészségen.

Nem igaz, hogy nem siettem a betegek segítségére, ellenkezőleg autótval kihajtottam, megvizsgáltam alaposan a betegeket, elláttam őket kámforinjekciókkal és a kórházba utaltam. Mindemellett megjegyezni kívánom, hogy a mérgezés után negyed napra hívtak csak ki a Popr családhoz.

Ezt a tényállást módomban van hiteles aktákkal bizonyítani. A jelzett cikkben foglaltak miatt ellenben bíróság után fogok orvoslást keresni.

Megjegyzem még, hogy az esetet fellettes hatóságomnak is bejelentettem és felhatalmazást kértem arra, hogy a bírósági lépéseket megtehessem, miután a cikkben foglalt vádak hatósági személyt érintenek.

Kiváló tisztelettel

Dr. Wolf Ottó kóro orvos

A fenti nyilatkozatnak annál is inkább és készséggel adunk helyet, miután időközben meggyőződünk arról, hogy a cikk dr. Wolf Ottóra vonatkozó adatai téves információk alapultak.

Az informáló tudósító azóta már nincs a lap kötelekében.

Most vásároljon!

A NYÁRI SZÖVETEKET mélyen leszállított árban árusítjuk.

A SELYEM ÁRAKAT

ismételten leszállítottuk.

Használja ki az alkalmat!

Vásároljon hallatlanul

olcsó árért!!!

VESTIS SZÖVETÁRUHÁZ

Brassó, Censor 22.

Rádióműsor

Hétfő, július 18.

Bukarest, 13: Gramofon. 13.40: Hírek. 14: Gramofon. 18: Jazz. 19: Hírek. 19.10: Jazz. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Kamarazene. 21.50: Előadás. 21.45: Zongora és harmonium hgv. — Budapest. 11.15: A 2. honv. gy. zene-kara. Közben 11.30: Hírek. 14: Déli harangszó. 14.05: A rádió házikvintettje. 19: Gramofon. 20.15: Felolvasás. 20.40: Az állami gépgyárak fuvózenekara. 21.50: Felolvasás. 22: Részletek régi olasz operákból. Utána: Farkas Sándor cigányzenekara. — Bécs. 11.30: Déli hgv. 14.40: Anna Roselle hanglemezek. 15.10: Gramofon. 19: Délutáni hgv. 21.20: Chopin. hgv. 22: Kálmán Imre „Farsang tündére” c. operettje. Szünetben: Hírek. 24.30: Táncmuzsika.

Kedd, július 19.

Bukarest, 13: Gramofon. 13.40: Hírek. 14: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek. 19.10: Könnyű és román zene. 20.20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Zenekari hgv. 21.50: Előadás. 21.45: Artur Gofman baritonista hgv. 22.15: A rádió zenekara. — Budapest. 11.15: Az 1. honv. gy. zene-kara. Közben 11.30: Hírek. 14: Déli harangszó. 14.05: Szergej Stimirnoff balalajka-zenekara. 18: Mese-délután. 19: Rácz Laci cigányzenekara. 20.15: Felolvasás. 20.45: Zongora és ének-hgv. 21.45: Mándits-szalonzene-kar. 22.45: Előadás a fuvóshangszerekről: A trombita Utána: a Waldbauer-Kerpely-vonósnégyes. Utána: Kis Béla cigányzenekara. — Bécs. 13.30: Déli hgv. 14.40: Alex Zemlinszky hanglemezek. 15.10: Gramofon. 15.20: Zongora-hgv. 19: Délutáni hgv. 22.20: Szimfónikus hgv. Anny Bock-Walters zongoraművész közreműködésével. 23.45: Hírek. 24: Táncmuzsika.

SZERDA, július 20.

Bukarest, 13: Gramofon. 13.40: Hírek. 14: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Thaler gondokaművész hgv. 22.15: Pollermann Aranka hegedű-hgv. — Budapest. 11.15: Ének-hgv. Közben 11.30: Hírek. 14: Déli harangszó. 14.05: Gramofon. 18: Felolvasás. 19: Szalonzene-kari hgv. 20: Vidám előadás. 20.45: Némethy Ella és Magyar Imre cigányzenekarának magyar nótáestje. 21.45: Zenekari hgv. Lenhardt Ilona (ének) közreműködésével. Utána: Gutenberg-jazz és Rácz Zsiga cigányzenekara. — Bécs. 13.30: Déli hgv. 14.40: Grozavescu-hanglemezek. 15.10: Hangosfilmsláger. 18.30: Kikötői hgv. Hamburgból. Helyszíni közvetítés egy gőzös fedélzetéről. 21.50: Fucik-hgv. 25: A reichstadi herceg halálának centennáriuma. 23.50: Hírek. 24: Esti hgv.

CSÜTÖRTÖK, július 21.

Bukarest, 13: Gramofon. 13.40: Hírek. 14: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Blegeanu-Gragos asszony ének-hgv. 21.20: Szimfónikus hgv. gramofonon. — Budapest. 11.15: A rendőrségzenekara. Közben 11.30: Hírek. 14: Déli harangszó. 14.05: Cigányzene. 18: Felolvasás. 19: Karének hgv. 19.50: Felolvasás. 20.30: Hgv. Thomán István (zongora) és Bokor Margit (ének) közreműködésével. 21.45: A rádió külpolitikai negyedórása. 22: Zenekari hgv. Goldmark műveiből. Utána: Horváth Gyula cigányzenekara. — Bécs. 13.30: Déli hgv. 15.10: Josef Wolfsthal hanglemezek. 17.20: Délutáni hgv. szolistákkal. 18.20: Nemes Aurél tánczenekara. 20.30: A beszélő papír. 21.40: Kamarazene. 23.30: Három évszázad táncai. 24.10: Hírek. 24.35: Esti hgv.

Péntek, július 22.

Bukarest, 13: Gramofon. 13.40: Hírek. 14: Gramofon. 18: Katonazene. 19: Hírek. 19.10: Katonazene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Sakszofonszólók. 21.20: Szimfónikusadást a stúdióból. 22: Román zene. — Budapest. 11.15: A postások zenekara. Közben 11.30: Hírek. 14: Déli harangszó. 14.05: Hgv. Radó Lili (ének) közreműködésével. 18: Novellák. 19: Előadás. 19.30: Katonazene. 20.45: Vidám felolvasás. 21.20: Antal Erzsike és László Imre magyar nótadélutánja Kurini Simi cigányzenekarával. 22.20: Táncmuzsika gramofonon. 23.30: Zongora-hgv. Utána: Vörös Misi cigányzenekara. — Bécs. 13.30: Déli hgv. 14.40: Walter Fischer hanglemezek. 15.10: Gramofon. 18.50: Délutáni hgv. szolistákkal. 22: Amerikában beszélnek. 22.15: A bécsi szimfónikusok hgv. 24: Hírek. 24.15: Rácz Béla cigányzenekara.

Sport

A magyar-román tennisz-verseny újabb eredményei

Balatonalmádi, július 16.

A harmadik magyar-román tennisz bajnokság mérkőzései Balatonalmádban pénteken megkezdődtek. A Gabrovitz-Poulieff játszmája a magyar játékos 6:1, 6:1, 6:4 arányú győzelmével végződött. A párosversenyen a magyar Straub-Bánó pár 6:3, 2:6, 6:4, 6:2 arányban verte a Cantacuzino-Botez párt.

SZÍNHÁZ

BAJOR GIZI

az Ázriában

Szép Ernő mesejátékában bucsuzott el tegnap Bajor Gizi és Cs. Aczél Ilona, akiknek vendégszámát — mindenben, a mit ők maguk nyújtottak, — kifinomult művészet volt. A „Ázra” gyönyörű kis gyöngyszem.

Bajor Gizi nem realista színésznő. Hiszen csak figyeljük meg a repertoárját. Az egész lényge: csak félig valóság. Félig mindig vagy mese, vagy aberráltság. A Husvétii vakációban a fiu. Nem egy egészséges, mindennapi kölyök. Aztán a miben csak itt láttuk: a Porcellában. Ott megint sápadt, vágakozó, levegőben járó, még ha tele is van humorral. Ez a humor azonban — általában az egész Bajor Giziben — mintha üvegszállakon szólna — rögtön eltörhet. Hegyi tündér. Pippa, aki az üvegfüvők előtt táncol az Oriáshégyben. Hát ez nem is az a napjainkat adó színésznő, az anyaga sem az. Vibráció. Talán maga az átmenet valószínűtlen és beteges életünkben a tiszta valóság és egészségbe. De ebben aztán rendkívüli, ebben a dekadenciában — amiből olyan jó volna mindannyiunknak kikerülni — kegyetlenül nagy.

Balázs Samu, aki a rabszolgát játszotta, — méltó volt Bajor Gizikez. És a többiek is mind stílusosan asszisztáltak.

(b-y)

Heti műsor:

Utolsó hét! Bucsuloadások!

Vasárnap délután 4 órakor: Nótás kapi-tány.

Vasárnap délután 6 órakor: Három a kislány. (Drei Mädeln Haus.) Schubert-operette repris. Olcsó délutáni helyárak. Legdrágább jegy 45 lej.

Vasárnap este 9 órakor: Ez idényben utóljára: Az ember tragédiája. Olcsó helyárak-kal.

Hétfőn este 9 órakor: Tűzmadár. Ujdonság. először! Zilahy Lajos példátlanul izgalmas, Budapest és Bécsben orkászertü sikert aratott új drámája. Az idei évad leghatalmasabb sikerű ujdonsága. A drámai szintársulat bucsuestélye.

Kedden este 9 órakor: Zöld bárány. Operette ujdonság, először! Az idei évad leghatalmasabb operettje! Két és fél órán át tartó harsogó kacagás.

Szerdán este 9 órakor: Victória. Nagyon olcsó, mozihelyárakkal. Legdrágább jegy: 45 lej!

Csütörtökön este 9 órakor: Ex-hercegnő. Operette ujdonság, először! A budapesti színházi évad legragyogóbb sikerű, 150-szer adott operettje.

Péntek este 9 órakor: Lehullott a rezgő nyárfa. Operette ujdonság, nagyon olcsó, mozi-helyárakkal.

Szombat délután 5 órakor: Aladár nem számár. Gyerme-operette. Az évad utolsó gyermek-előadása. Nagyon olcsó helyárak. Legdrágább jegy 20 lej.

Szombat este 9 órakor: Körbe-körbe. Kizárólag és szigorúan csak felnőtteknek! Schnitzler világhírű színjátéka.

Műszaki könyvekben,

nyelvenokban, szótárakban állandó nagy-raktár a Brassói Lapok Könyvosztályában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy a nagy-on szeretett férj, apa, nagypapa és rokon

Fejér János

Csernátfa község 3 évig volt pénztárnoka és 9 évig hűséges bírója, életének 66-ik, boldog házasságának 42-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 15-én d. u. 6 órakor Bácsfaluban megcsúnt élni. Szeretett halottunk hült tetemét f. hó 17-én d. u. 3 órakor fogjuk a bácsfalusi gyászházba a bácsfalusi evangélikus temetőben örök nyugalomra helyezni.

A felejtethetetlen jó apát a nagyszámú rokonságon kívül felesége, három gyermeke és családja gyászolja.

Drága halottunk Isten veled!

Építetők és szerelők figyelmébe!

Fürdő és vízvezetési berendezési tárgyakat raktárhelyezés miatt leszállított áron árusítok.

KERTÉSZ VASCSÓUDVAR

PÁLYAZATHIRDETES — ÉPÍTKEZESI

MUNKÁKRA

A brassói magyar evangélikus egyházközség árlejtést hirdet új elemi iskolájának építésére. Ajánlatok adandók be: kőműves, ács, asztalos, üvegező, mázoló, szerelő, villanyszerelő és bádógos munkálatok elvégzésére. Részletes feltételek, valamint előmértékes költségvetési ivek átvethetők az egyházközség lelkészi hivatalában, Brassó, Str. Gheorghe Baritiu 52, (Lópiac 34.) szám alatt, ahol a rajzok is megtekinthetők, naponként délelőtt 8—12 óráig.

Az egyházközség elnöksége.

Építőipari könyvek

Soltész József: Családi és Weekendházak. Több kidolgozott tervrajzzal. (Anyagismeret, modern építőanyagok, tervrajzok, költségvetések. Építkezések végrehajtása.) Ujdonság. Ára 153 lej.

Némethy: Kőművesmesterség. Gyakorlati kézikönyv kőművesek, munkavezetők, vállalkozók és kőművesmesterei vizsgára készülő se-gédek és gyakornokok részére. Hatodik javított és bővített kiadás, 920 ábrával. Ára 408 L.

Bossányi: Kőműves és kőfaragó szerkezetek

Bossányi: Építészeti alaktan

Clementis: Bádógosság

Grofsik: Építőipari anyagtan

Lázár—Strecek: A házi vízvezeték, csatornázás, gázberendezés

Litván: Ipari számtan és áralkuláció

Neményi P.: Vasbeton szerkezetek

Németh Zoltán: Az ács

„ „ Építők zsebkönyve

„ „ Betonmukák zsebkönyve

Róth: Iparosok könyvvezetése

Raffay: Faipari szerkezetek

Wagen: Mázoló és szobafestők kézikönyve

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztálya

modern könyvkereskedésében, ahol nagy választék van az összes szépirodalmi és műszaki könyvekben. Pósta megrendeléseket rak-tárról, azonnal elintézzük.

APROHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzerti hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Kertitömlők, tömlőmotolák, kertipadok, permetezők, kellő oldatokkal, kerti szerszámok. Jul. Teutsch, műszaki áru-raktár, Brassó, Kapu-utca 10848

Brassó közelében, forgalmas nagyközségben fekvő

üzlet-ház

italmérési engedéllyel, jutányos áron, sürgősen eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt

V. W. Dressnandt & Co. Brassó, Kapu-utca 52.

Nagyobb tétel parti cipő

vetünk! Hallatlanul olcsó árban árusítjuk!

NŐI CIPŐK 100 lejtől

R. Tabak & Co. BRASSÓ, KAPU-U. 30. Selyemharisnyiban gyári lerakat! GYÁRI ÁRAK!

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavállalatának kiadása és rothelős nyomása, Brassóban.

Fiókkidóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Marosvásárhely, Piața Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámín Árpád és Bernáth Ernő. — Temesvár, Arad- és Krassósörényvármegyék: Némethy Gábor (Temesvár, I. Str. Lovonci 5). Telefon: 1711.

MEGBIZOTTAK. Arad: Kozma Hugó (Bulev Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Bukarest: Dán Dániel és Gerő Sándor — Dés: Vadász Bogdán (Strada Caragiale No. 5. — Kolozsvár: Neumann Ignác (Str. Dubalarilor 7. volt Timár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nagy-szeben: Szigetváry László (Strada Turnului 13). — Nagyvárád: Szabó László (Strada Constantin 2). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — Szilágysomlyó: Helyperin Ernő. — Torda: Dénes József (Str. Regele Ferdinand 25. Központi szervezők pénztelvéti jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

Főmegbizott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Vegyes

IMPOTENCIÁT azonnal megszüntetünk. Válaszbélyeg leveleket a brassói kiadóba kü-rünk, „Diszkréció” jellegre. 18624

FIATALOK tanácsadóját Szerelmi levelező, kiegészítő társaság illemszabályaival. Bé-lyegnyelv, virágnyelv, stb. An-szines borítólappal 40 lej.

Fürdőszoba

és vízvezetési berendezések legolcsóbban SANITECHNICA BRASSÓ, Malom-utca 1. (Bolonya)

PESTOX

a legideálisabb rovar-irtó szer. Abszolút biztos hatással pusztítja el: a legyeket, szu-nyogokat, molyokat, bogara-kat, hangyákat és az összes élősdieket. „PESTOX” a legjobb rovarirtószer az összes eddig ismert szerek között. Kérje mindenhol a „PESTOX” rovarirtót! Pestox hűvös helyen és fehér bádóg edényben tartandó.

Cséplőgéptulajdonosok!

Dobsin, Manila-géphajtósíj stb. gyári lerakat

Oskar Ludwig Manchen Brassó, Kolostor-u. 10 sz

Mielőtt szükségletét máshol fedezné, kérjen feltétlenül ajánlatot tőlünk is!